

Kommunrankningen

Upplägg

- 1 Vad är kommunrankningen?
- 2 Pandemin som aldrig hände?
- 3 Årliga resultatet
- 4 Ev. Frågor

Vad är kommunrankningen?

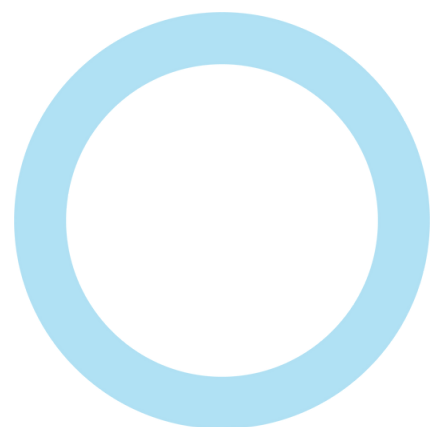

- **Årlig undersökning av Ungdomens Nykterhetsförbund**
- **Startade 2012 i syfte att kartlägga kommunernas arbete med ungas fritid i en del av ett större projekt**
- **Undersöker kommunernas arbete med:**
  - **Ungas fritid**
  - **Ungas mötesplatser**
  - **Ungas inflytande**
  - **Alkohol- och narkotikaprevention**

Vad är kommunrankningen?

- Revideras kraftigt 2020, inspirerad av en studie på Karolinska
- Vill ge goda förutsättningar för att utveckla kommunernas arbete
- Bidra till en mer informerad debatt om ungas situation kring alkohol och andra droger

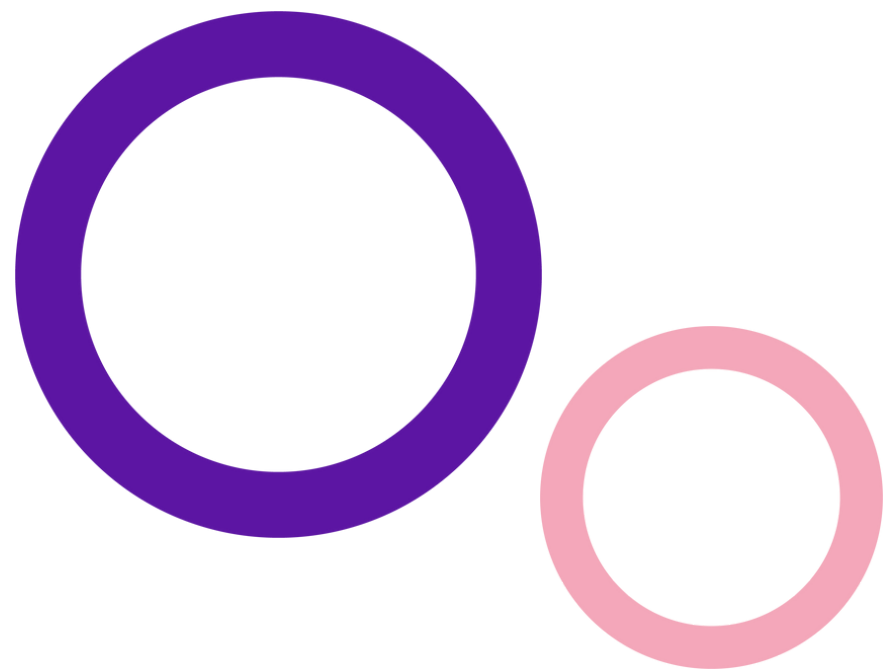

Pandemin som aldrig hände?

Hur påverkade pandemin kommunernas
arbete med unga?

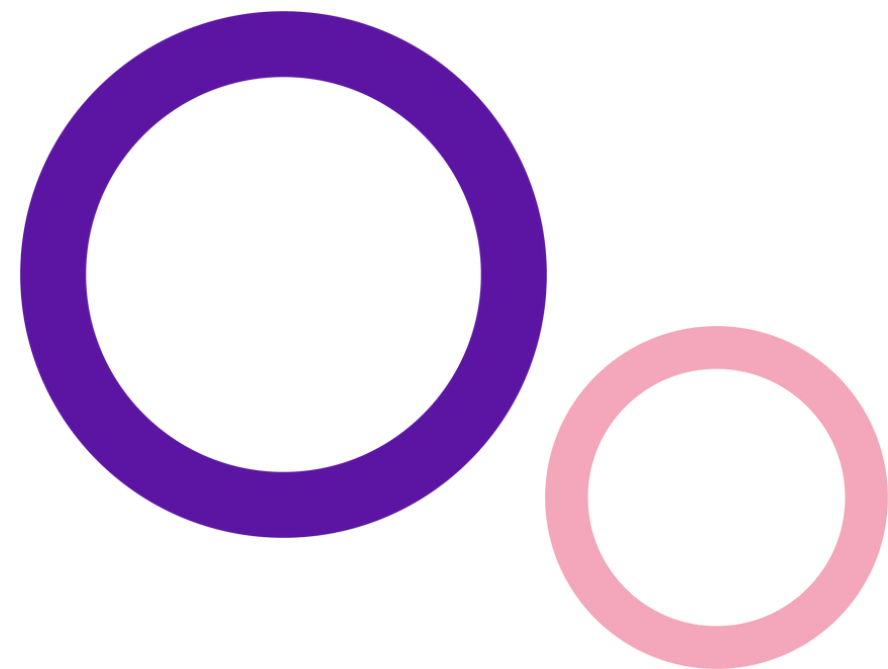

Inga större nedskärningar eller satsningar

- **Oron för nedskärningar besannades inte**
  - Budgetar var ungefär densamma över perioden
  - Kommunerna rapporterar inga större nedskärningar
- **Få större satsningar gjordes**
  - Många ställde om, få gjorde satsning utöver ordinarie

Förändrade förutsättningar försvårade

- 43 procent av kommuner påverkades negativt, endast 4 procent mycket negativt
- Oväntat påverkades 19 procent av kommunerna positivt av pandemin

Oväntade positiva effekter

Mycket positivt, det blev nytänk med utomhusaktiviteter mm

Negativt under pandemin att inte kunna möta besökare men positivt för att vi haft tid att jobba strategiskt och iordningställa lokaler. Skapat en stabil grund för fortsatt arbete vilket medför att vi nu når fram till unga på ett bättre sätt.

Det har varit svårt att möta unga fysiskt i större grupper. Nu ser vi effekten av pandemin med ett ökat behov av mötesplatser. En positiv del under pandemin var att det fanns tid att se över och utvärdera arbetet mer - vilket skapade nya arbetssätt och utveckling.

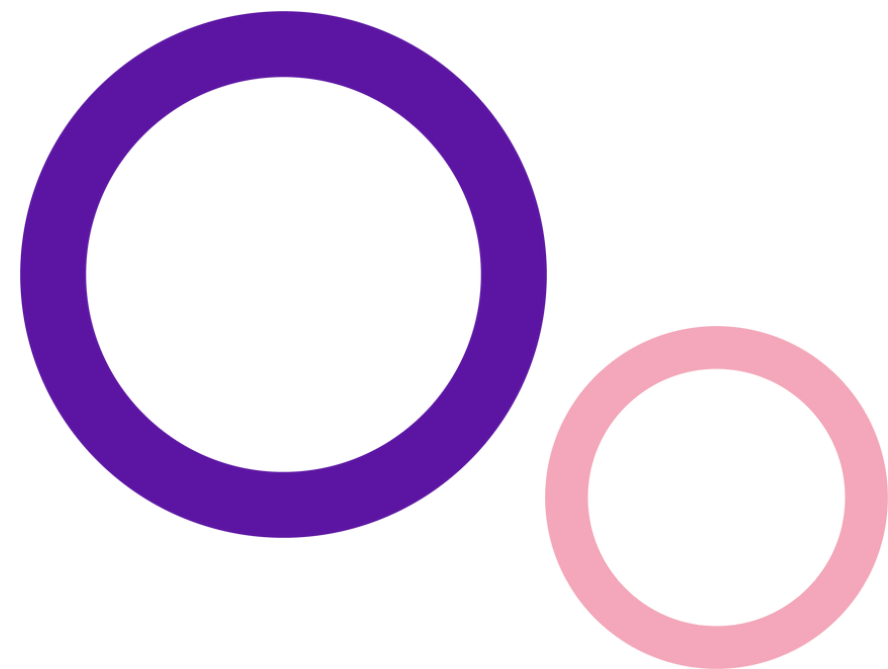
Negativa effekter

Färre ungdomar kommer till de verksamheter som planeras. Vi är fortfarande under återhämtningsfas.

Besöksantalet har minskat. Unga väljer att göra andra saker på sin fritid än att mötas fysiskt.

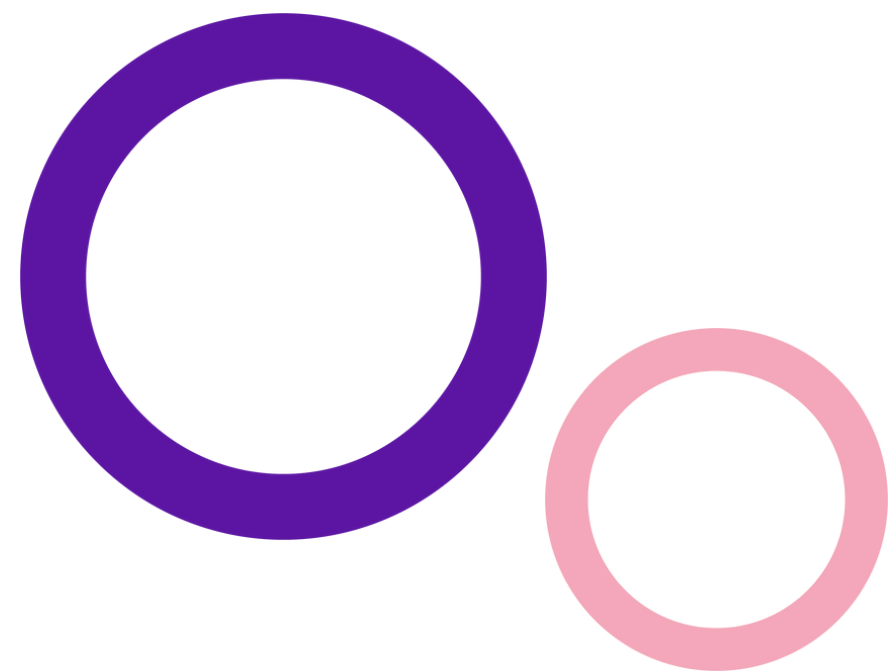
Vi fick ha fritidsgården stängd samt andra föreningar kunde ej hålla aktiviteter på samma sätt.

Förändrade förutsättningar försvårade

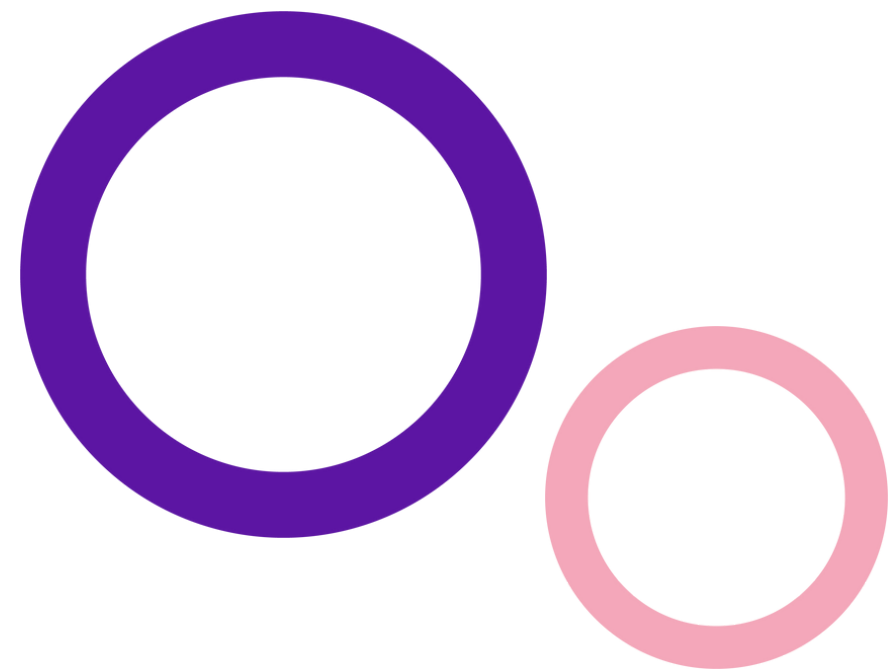
- Pandemin frigjorde tid och resurser för att arbeta strategiskt, uppsökande och förbereda inför ordinarie arbete
- Belyser behovet av att stärka det ordinarie arbetet.
- Mer resurser behövs till kommunernas arbete med unga för att klara av att arbeta strategiskt och uppsökande

Kommunerna ställde snabbt om

- **Strax över hälften av kommunerna hade någon riktade insats till unga på grund av pandemin**
- **Det vanligaste var en digital insats, 29 procent**
- **Det näst vanligaste var att ställa om till utomhusaktiviteter, 19 procent**
- **Flera kommuner gjorde flera olika typer av riktade insatser**

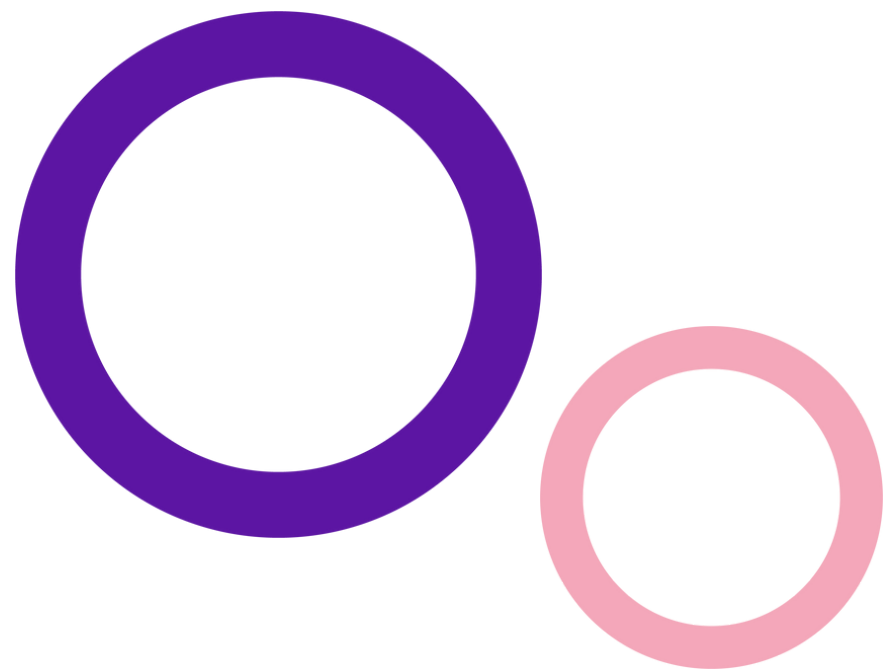
Skapade stor innovation, men även stor variation

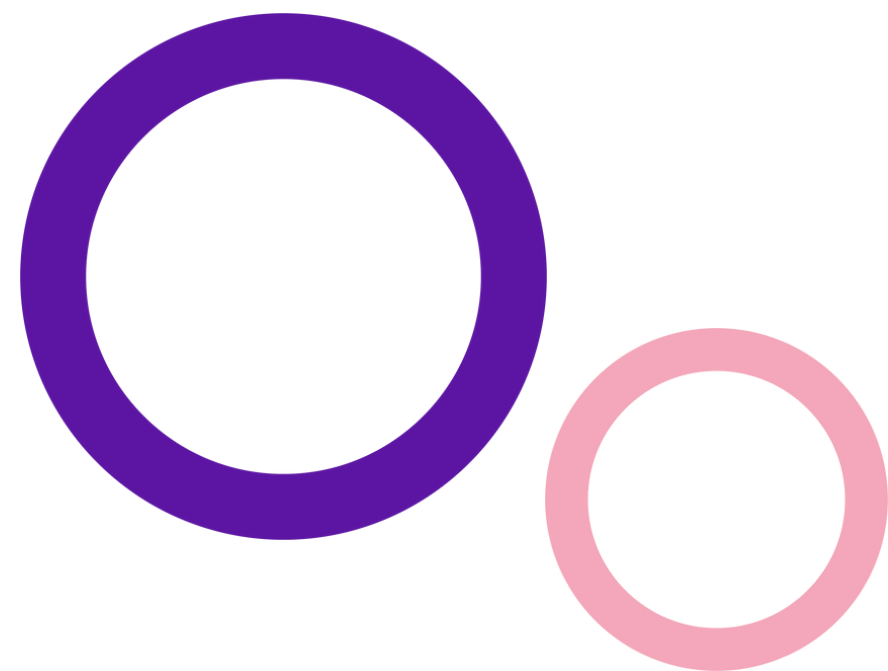
- Pandemin fick kommunerna att innovera, massvis med nya koncept, metoder och satsningar utvecklades
- Stor variation mellan kommuner, stor skillnad i utbudet för unga

Men kommunerna har ställt tillbaka

- De flesta kommuner uppger i enkäten att verksamheten har återgått
- En del strategiska insatser kvarstår
- En del digitala insatser kvarstår

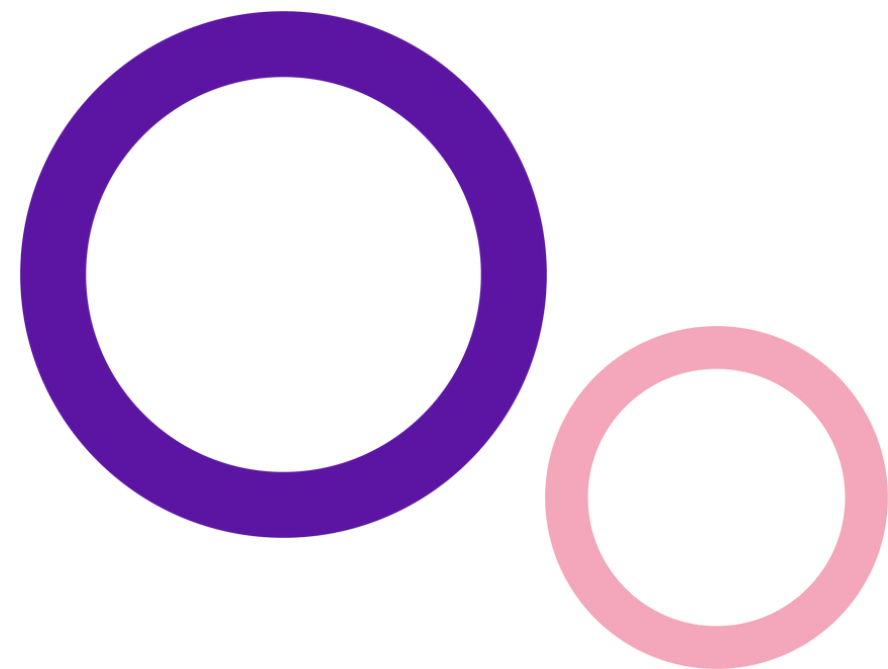

Stor förändring i ungas tillgång till fritidsaktiviteter

- Andra undersökningar visar att ungas tillgång och användande av fritidsverksamhet har minskat
- Unga går från gruppverksamhet till ensamverksamhet

Kommunernas ANDT-arbete försämrades och ställdes om

- Antalet serveringstillstånd ökade under perioden
- Tillsynsbesöken minskade kraftigt under 2020, men återhämtade sig 2021
- Arbetstid till ANDT-samordning sjönk under pandemin

**En verksamhet som snabbt
ställde om, men som inte
räckte till**

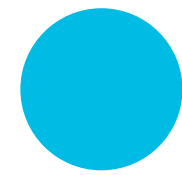
Den årliga granskningen

Kommunernas arbete med ungas fritid,
inflytande och prevention

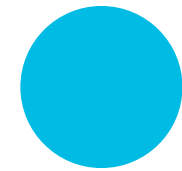

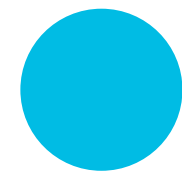
Nyktra mötesplatser för unga

Öppetider

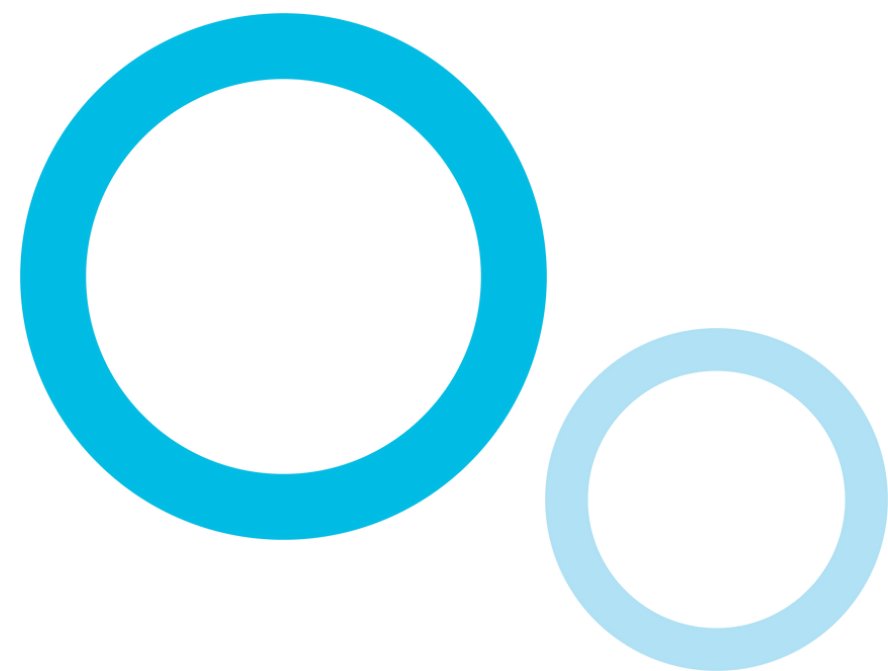

Fritidsgårdar

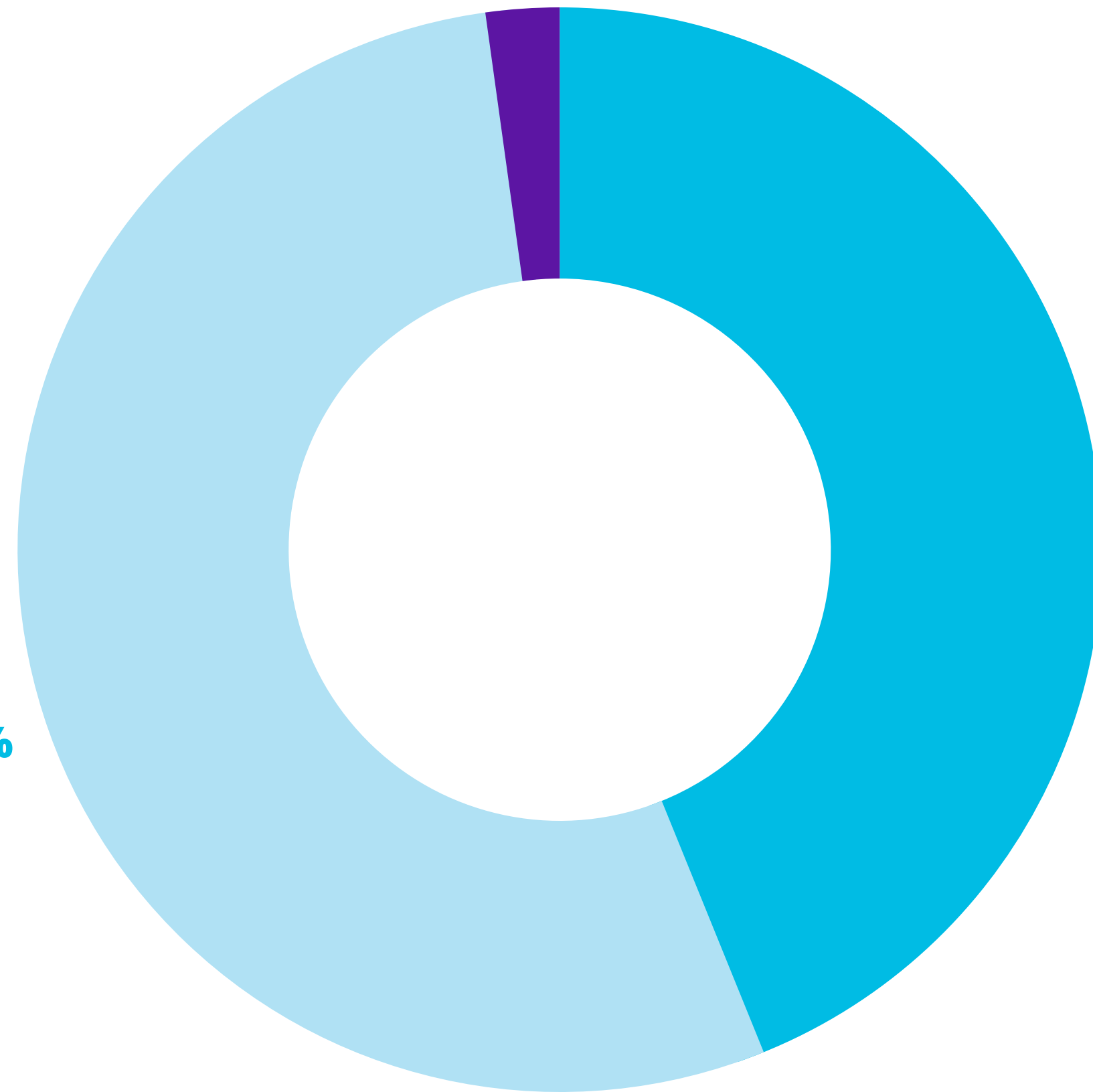

Pandemieeffekt

Öppettider: Vardagskvällar

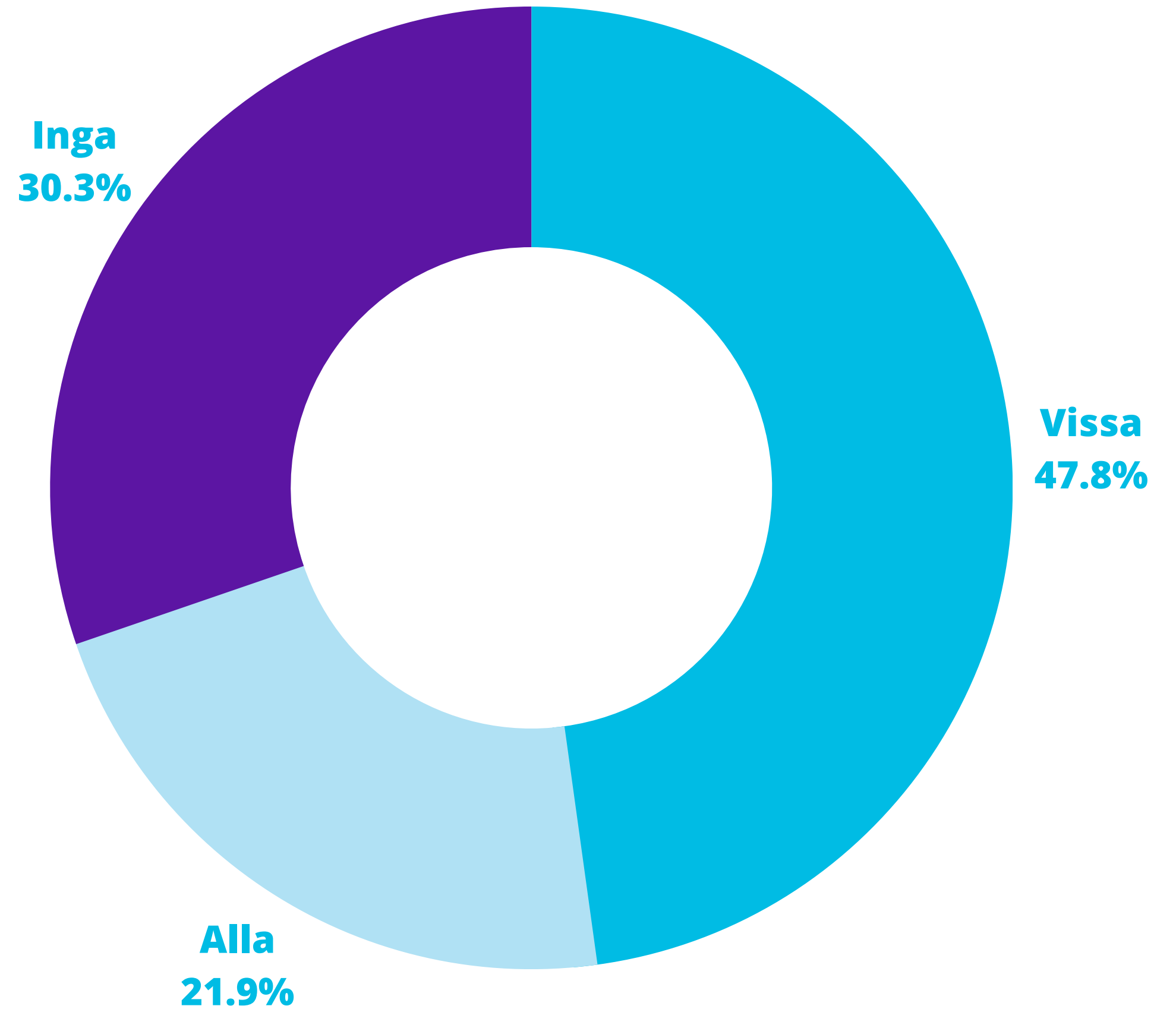
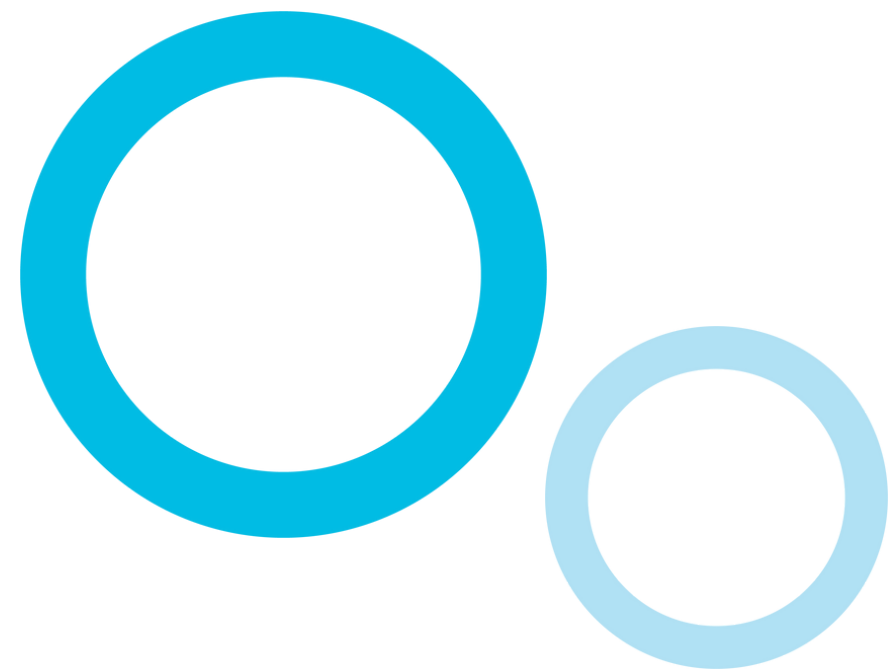
Alla
53.9%

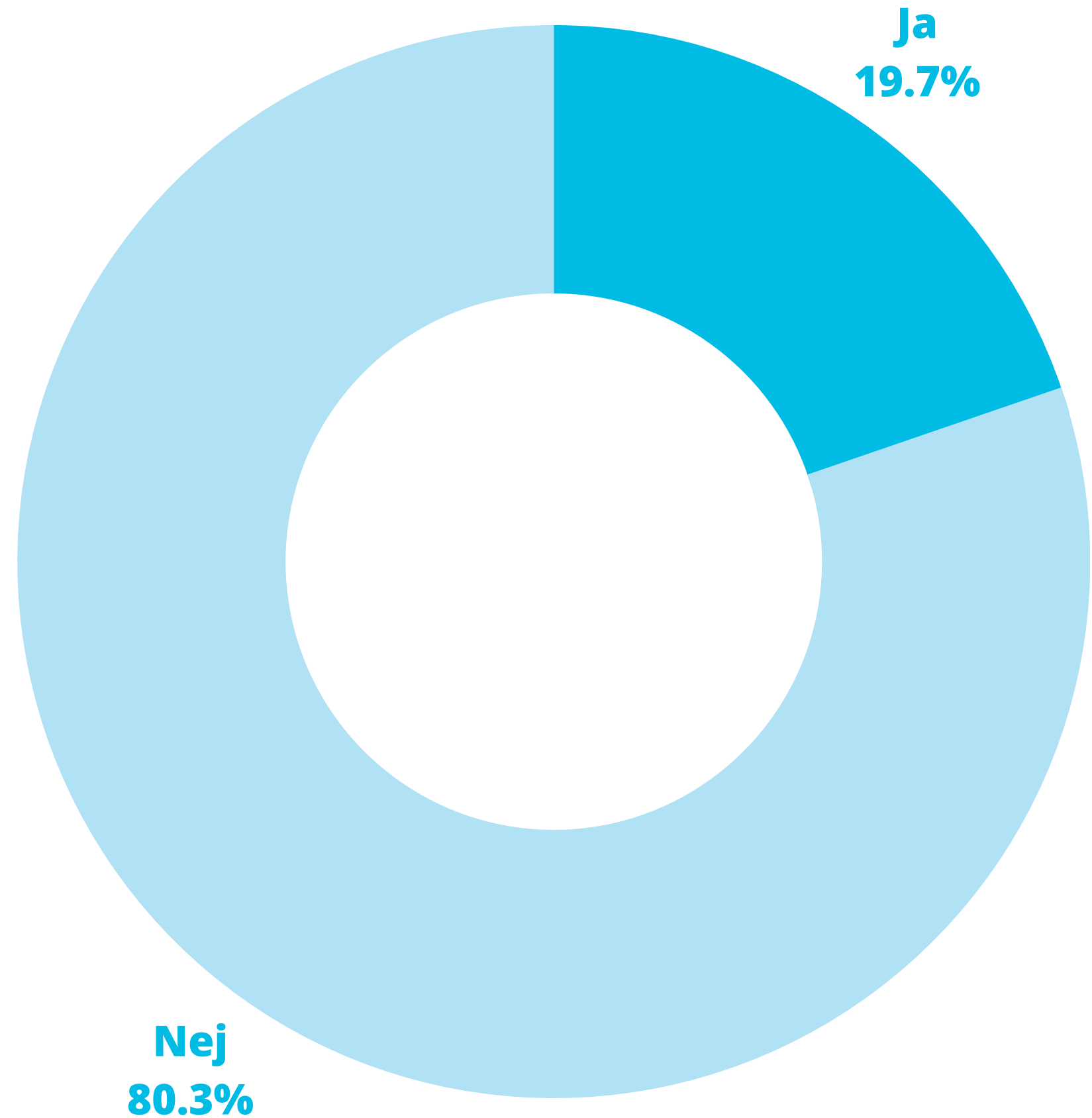
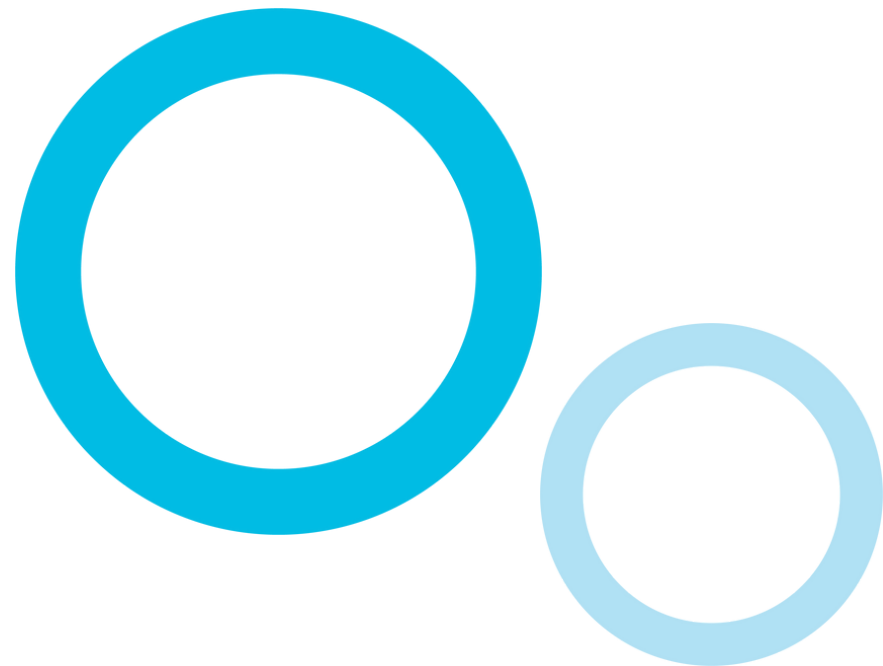
Inga
2.2%

Vissa
43.9%

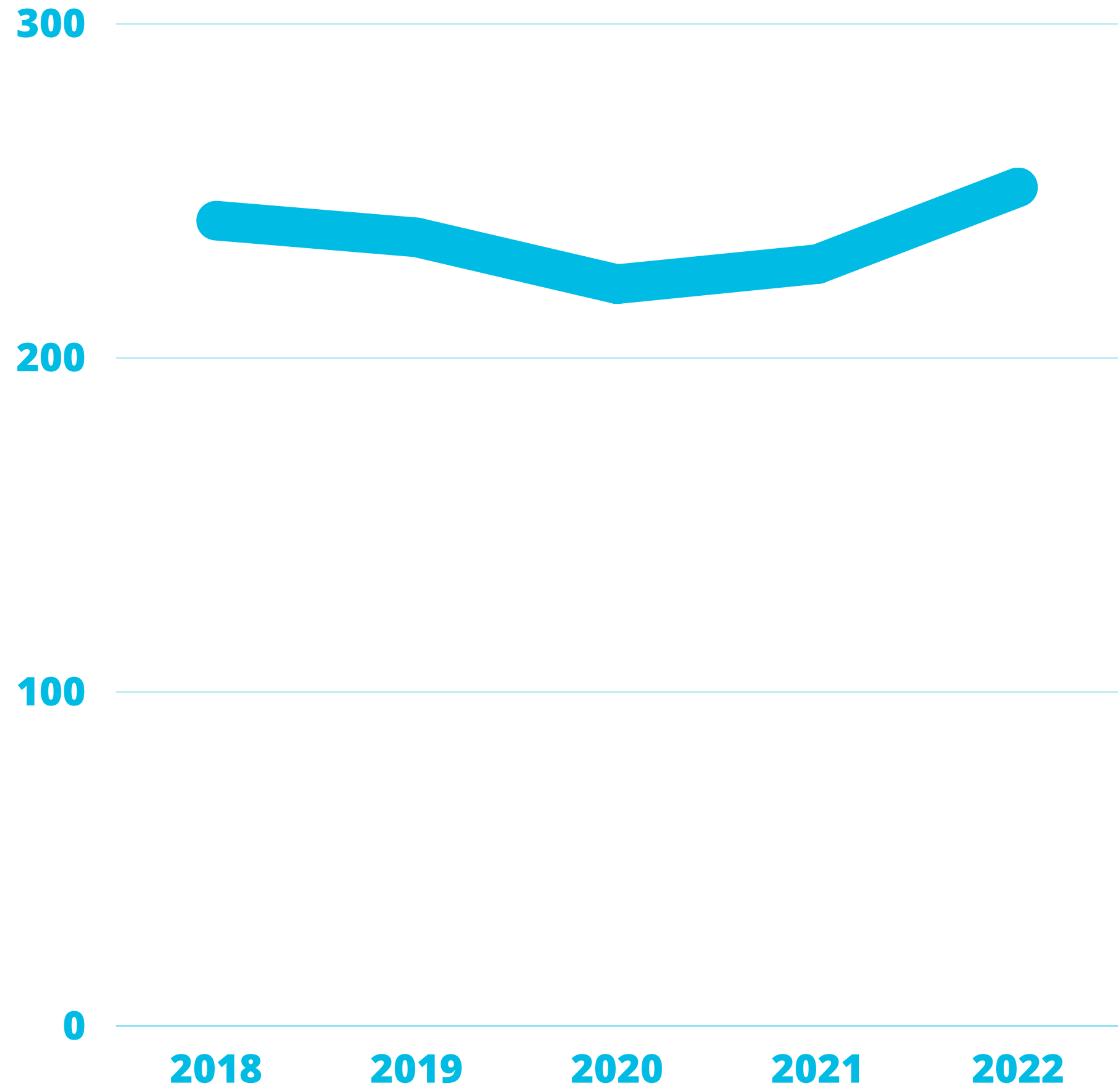
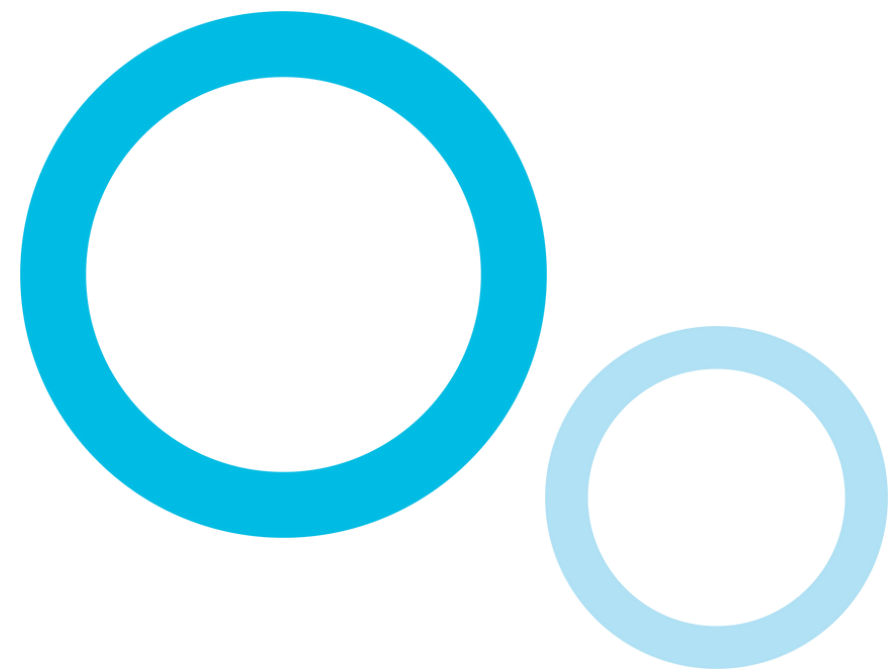
Öppettider: Fredagar och lördagar till minst 23:00

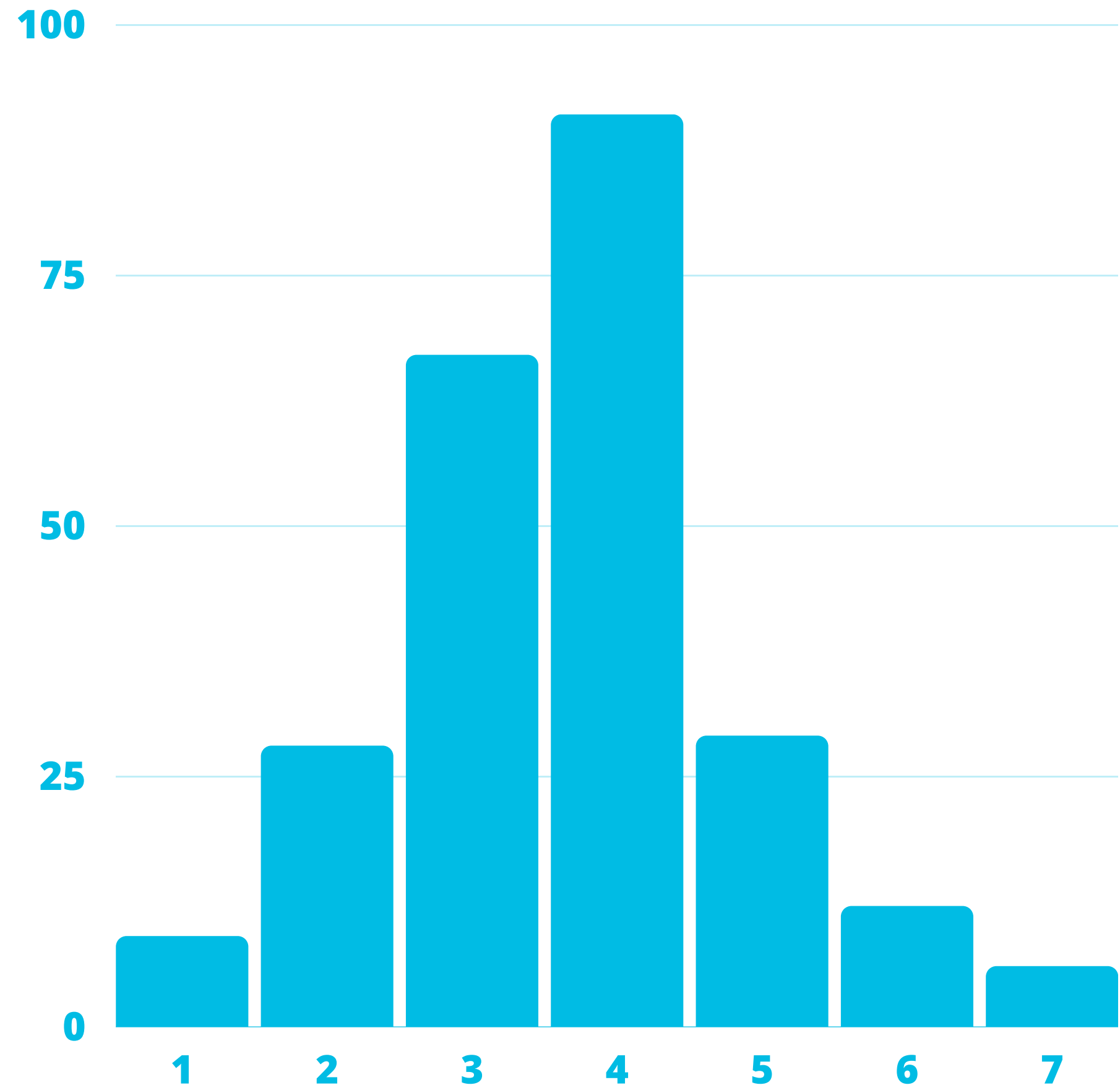
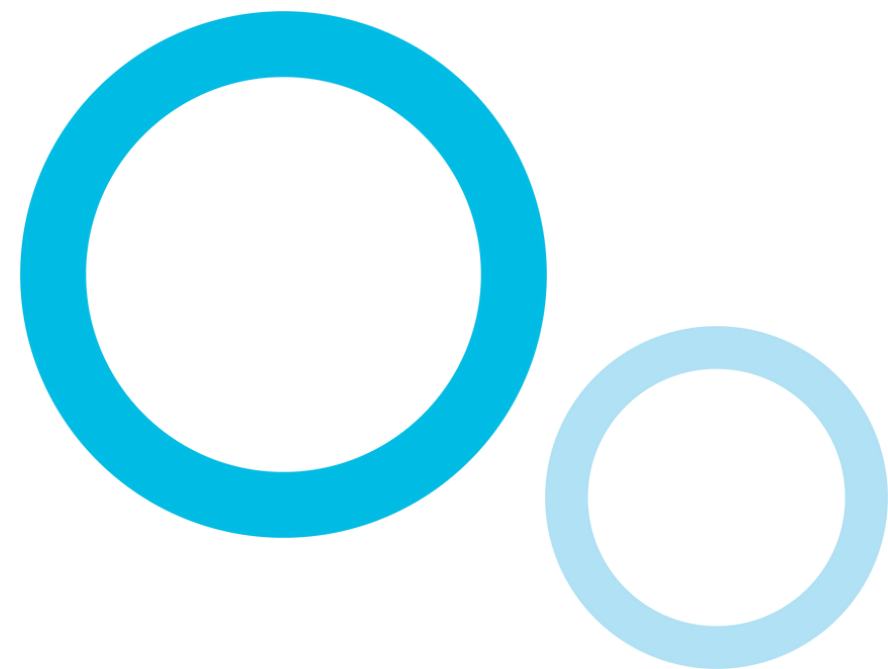
**Öppettider:
De flesta
lov dagar till
minst 23:00**

Kostnad fritidsgårdar kr/inv i kommunen

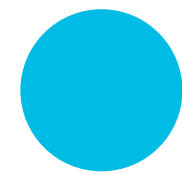

Har pandemin påverkat ert arbete med ungas mötesplatser på ett positivt eller negativt sätt?

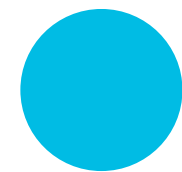

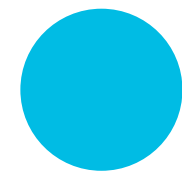
Nyktra fritidsaktivitet för unga

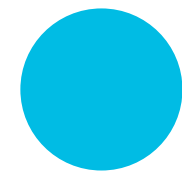
Arrangerade aktiviteter

Föreningslivet

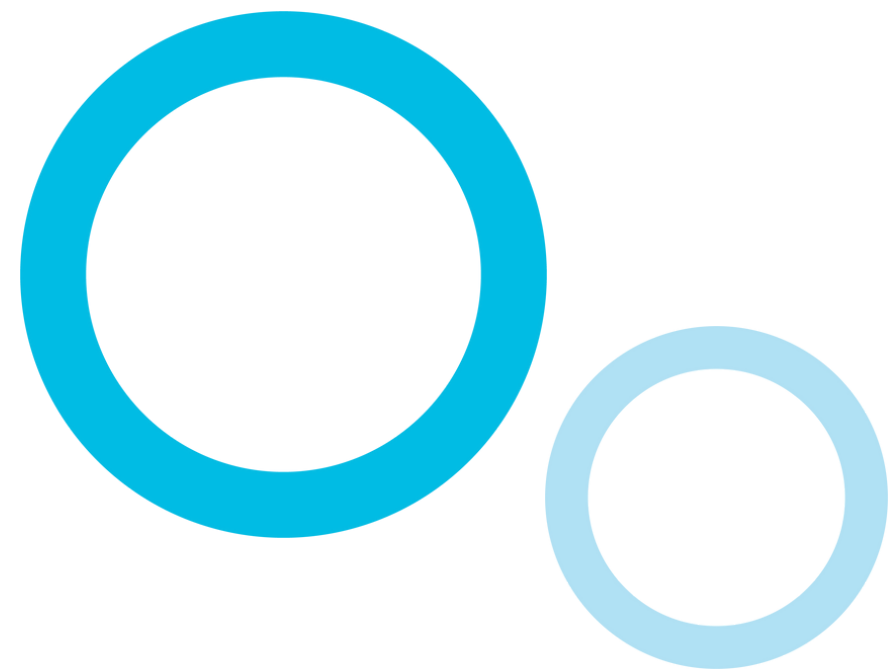
Resurser

Digitala mötesplatser

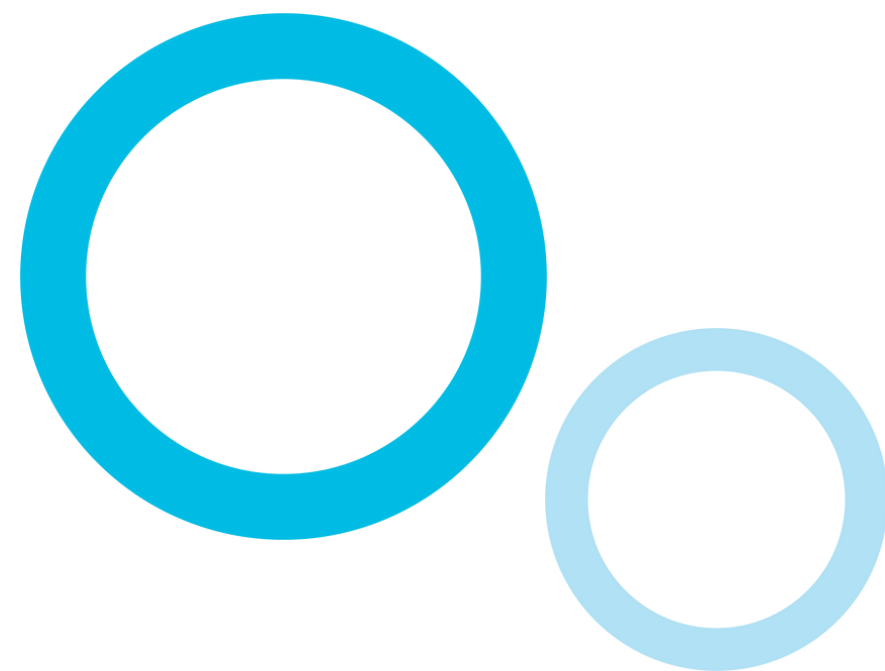

Utbudet på aktiviteter

- **Utbudet på aktiviteter försämrades något under pandemin men har återhämtat sig**
- **Aktiviteter som större kulturverksamhet, och utflykter erbjuds av färre kommuner under pandemin**

Föreningslivet

Erbjuder information till föreningar gällande alkohol/droger

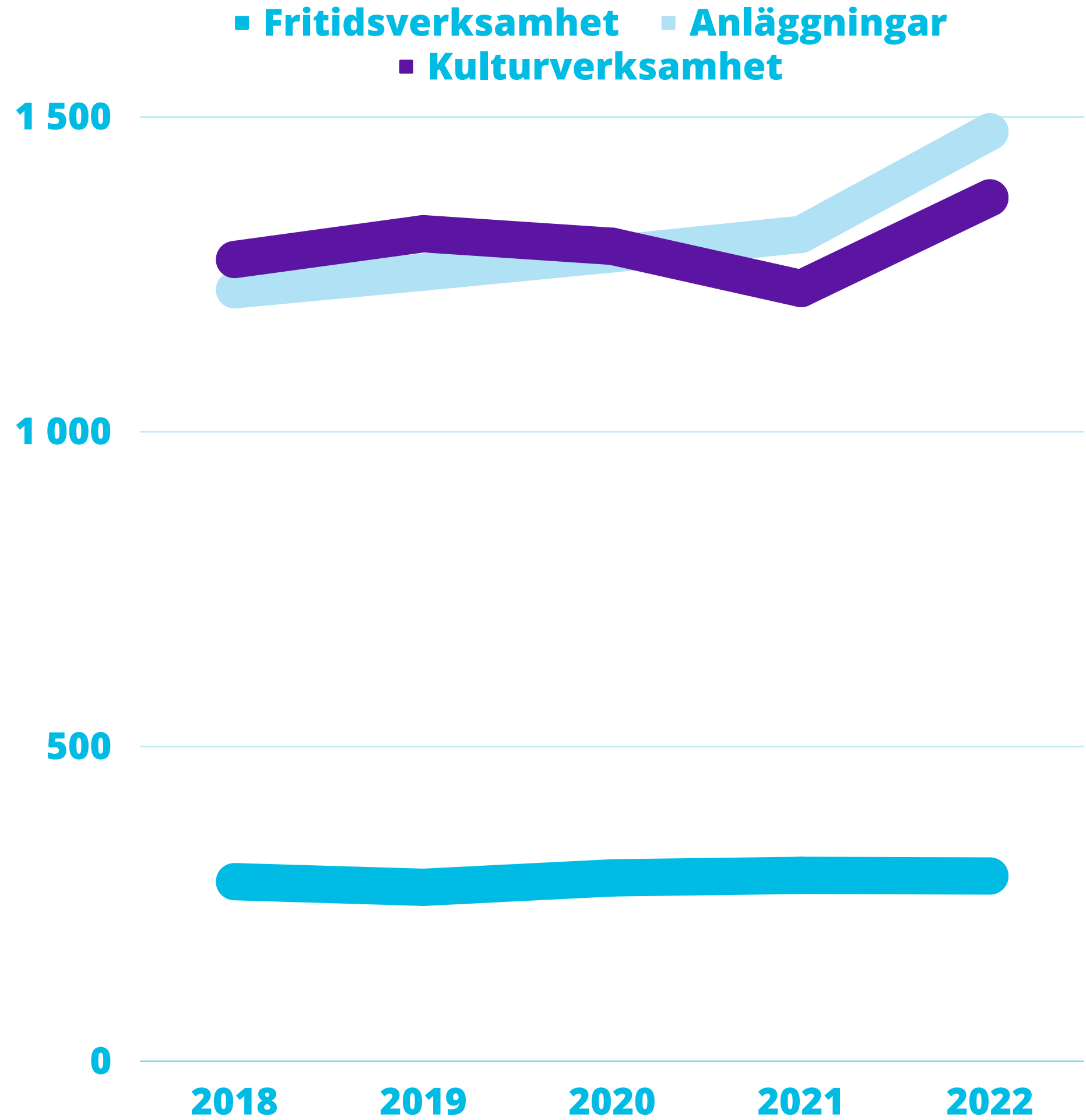
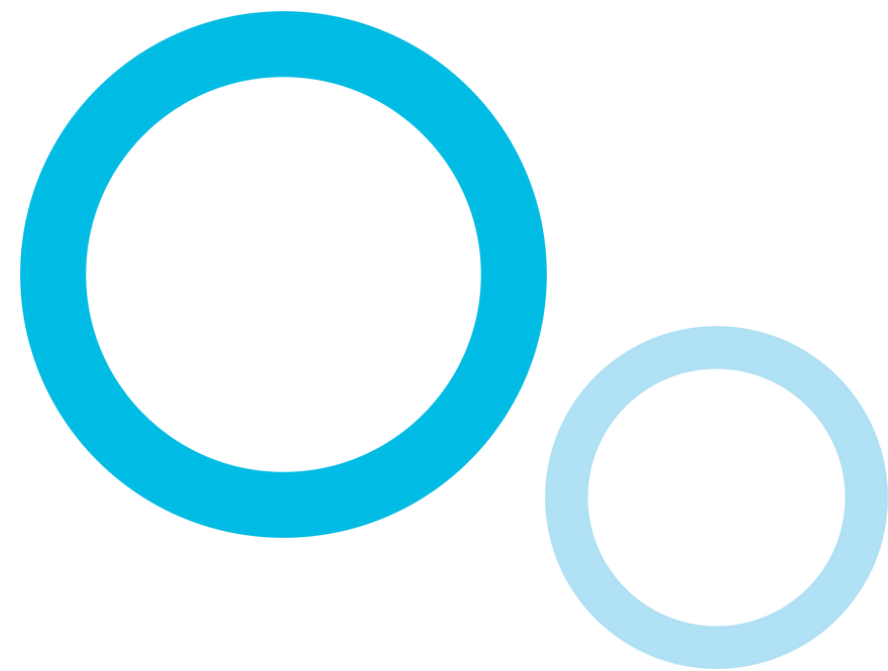
Samarbetar med föreningslivet kring drogfrihet

Tillhandahåller information till unga om föreningar

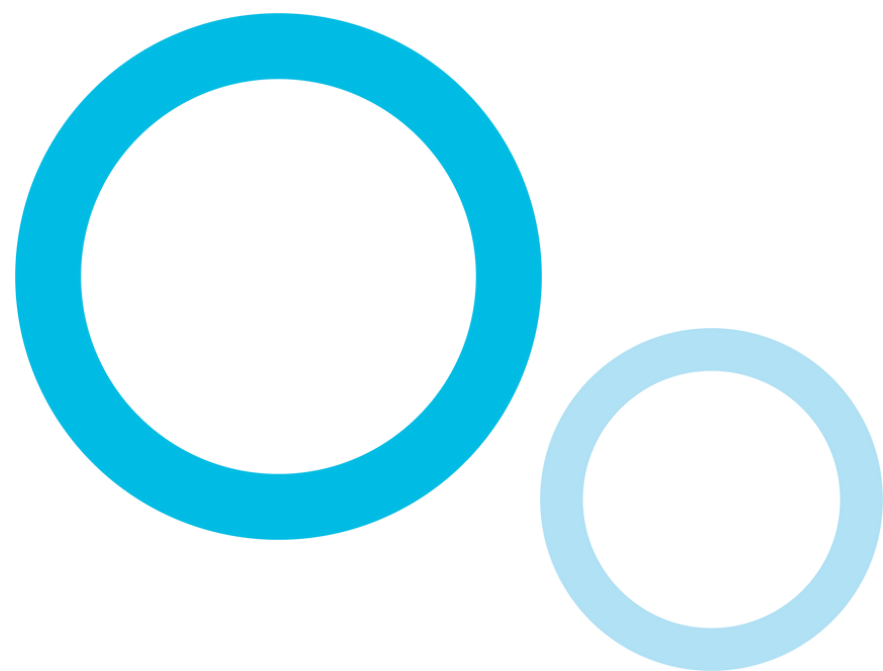
Aktivt informerar unga om föreningar.

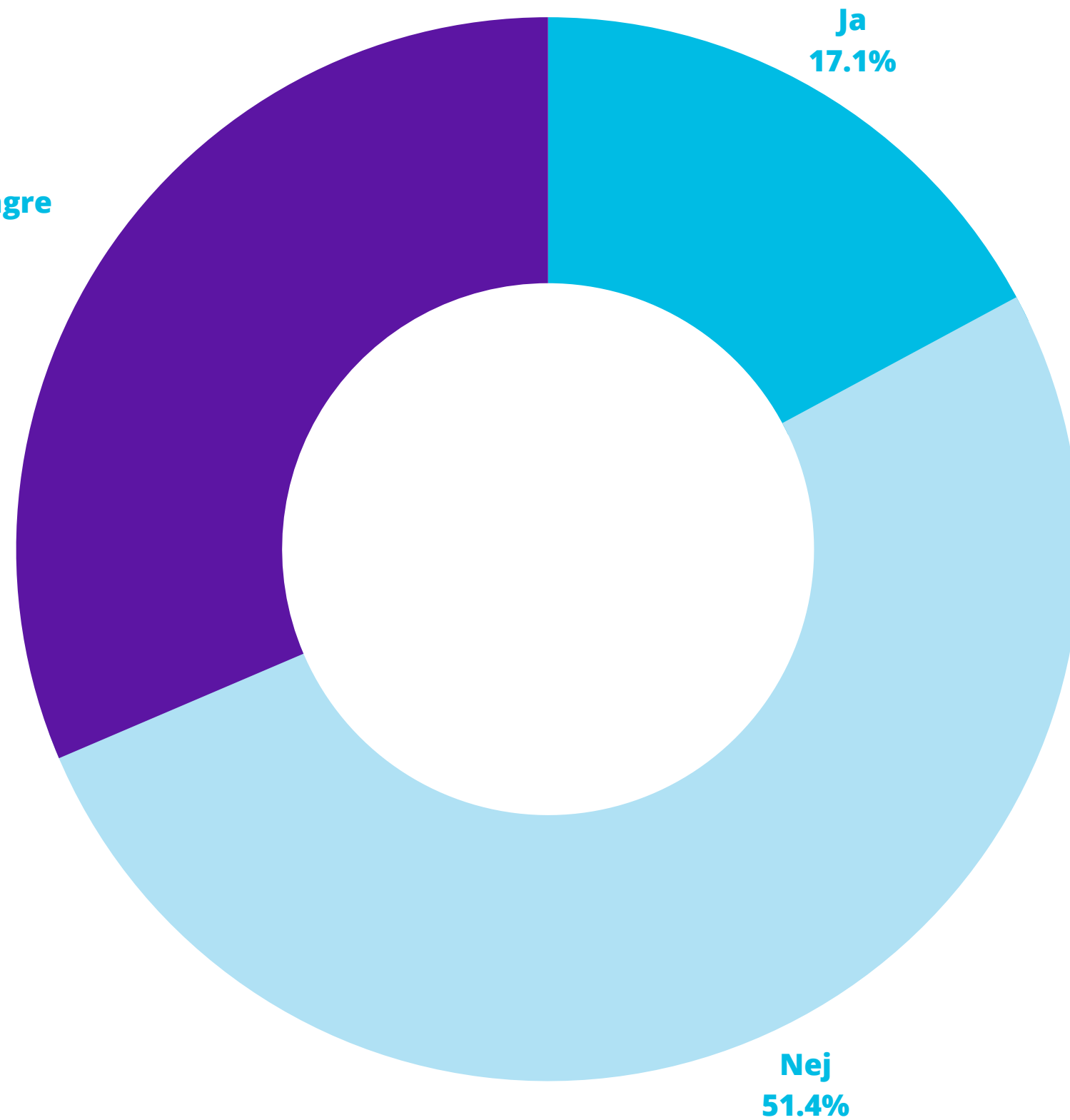
Kostnader

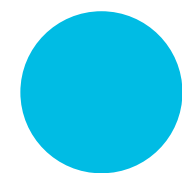
Digital fritids- verksamhet

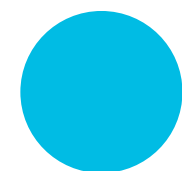
Fanns under pandemin men inte längre
31.4%

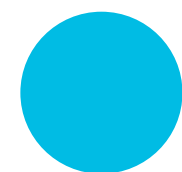
Ungas inflytande

Strategiskt arbete

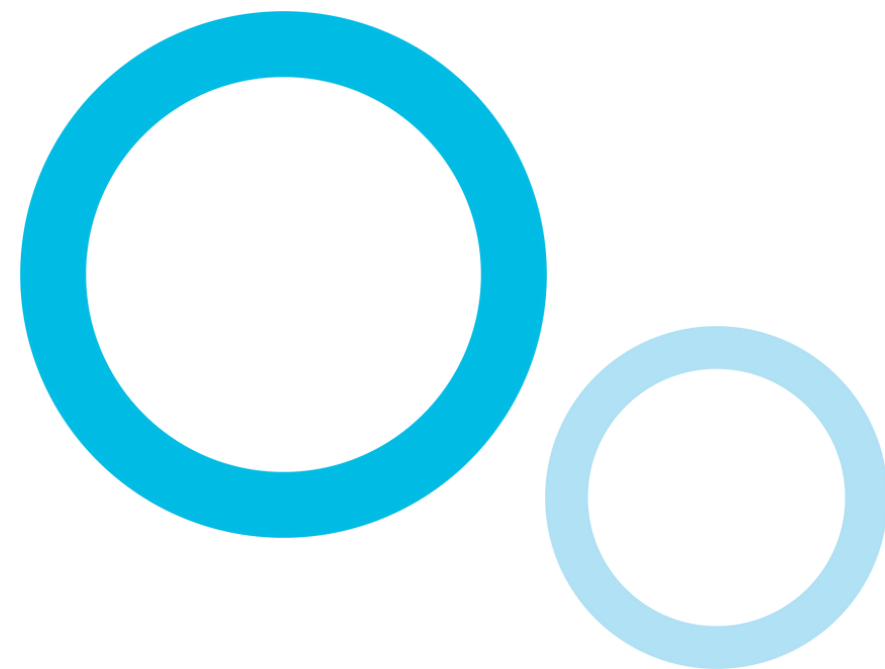

Besluts- och remissorgan

Barnkonventionen

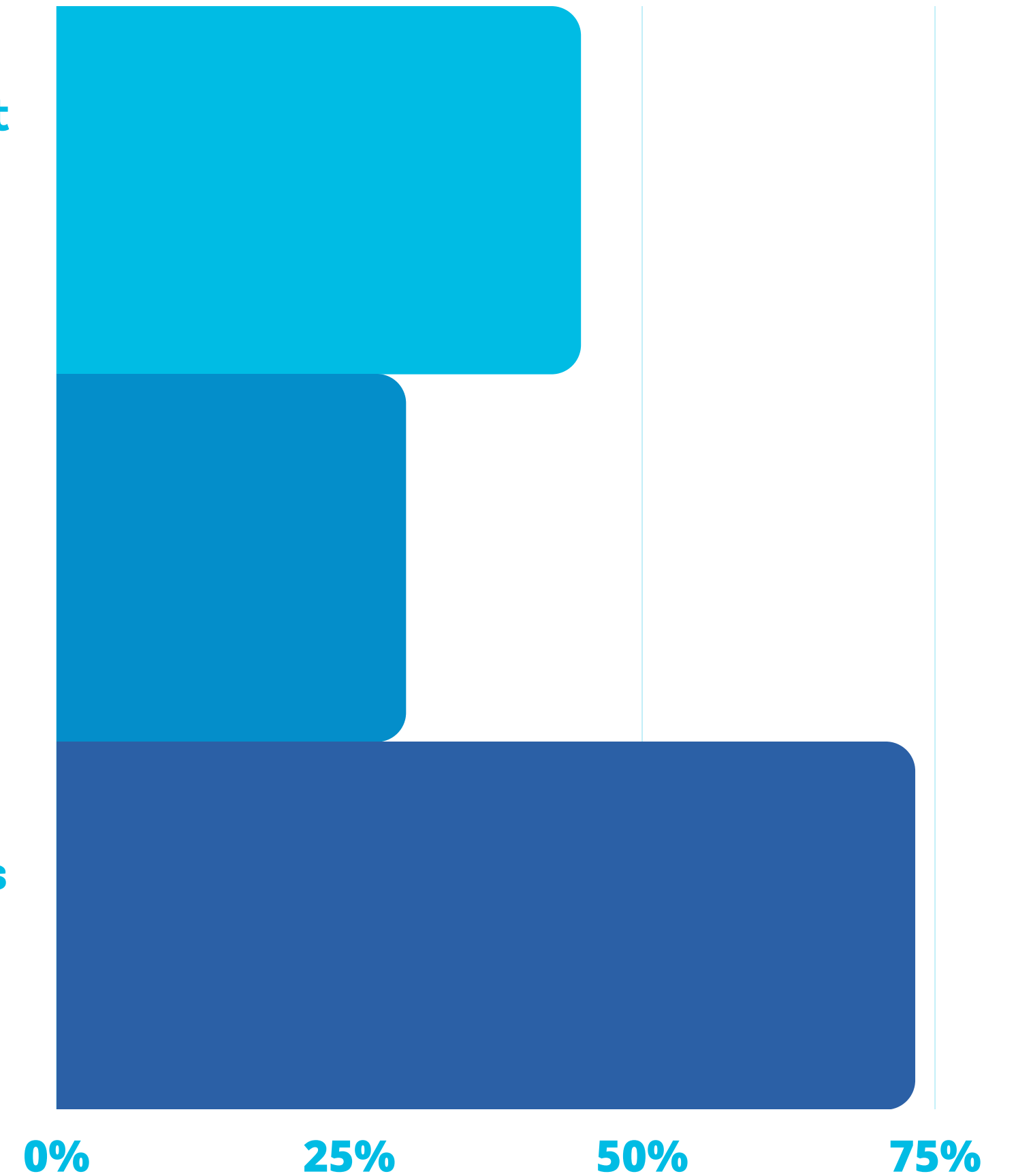
Strategiskt arbete

Strategier och
handlingsplaner för att
öka ungas inflytande

Riktad information om
beslut som rör ungas
fritid

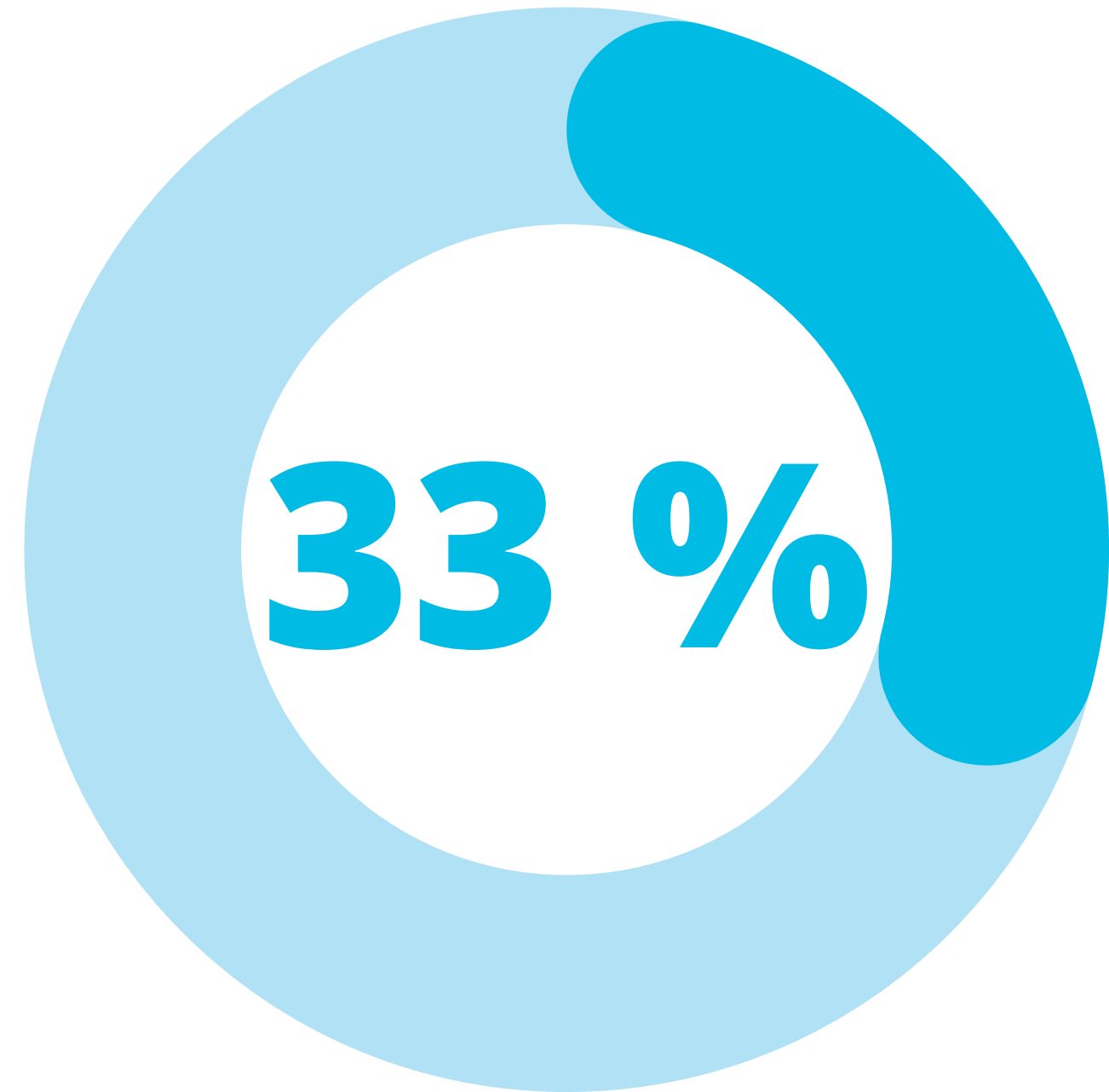
Andra riktade insatser
för att lyssna på ungas
åsikter

Andel med beslutsorgan

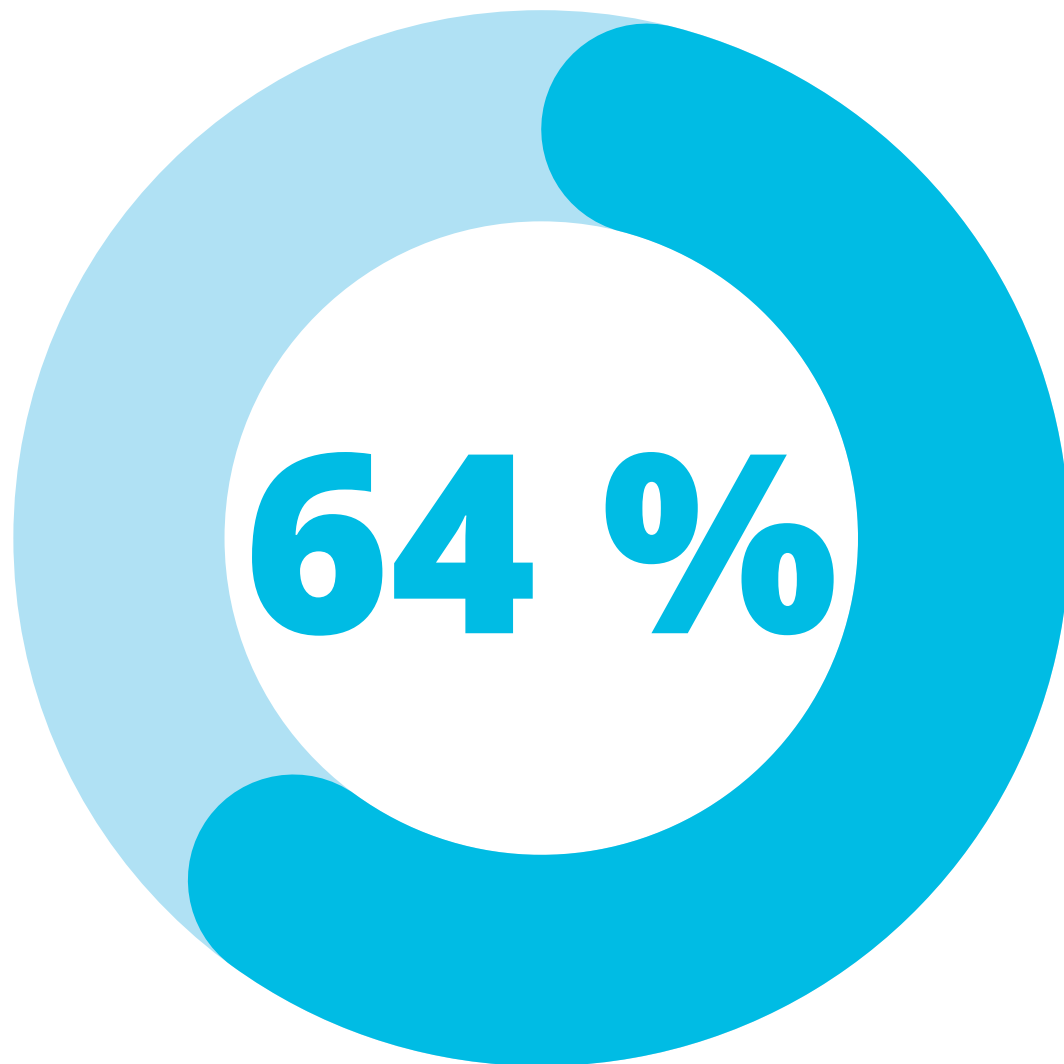

Andel med remissorgan

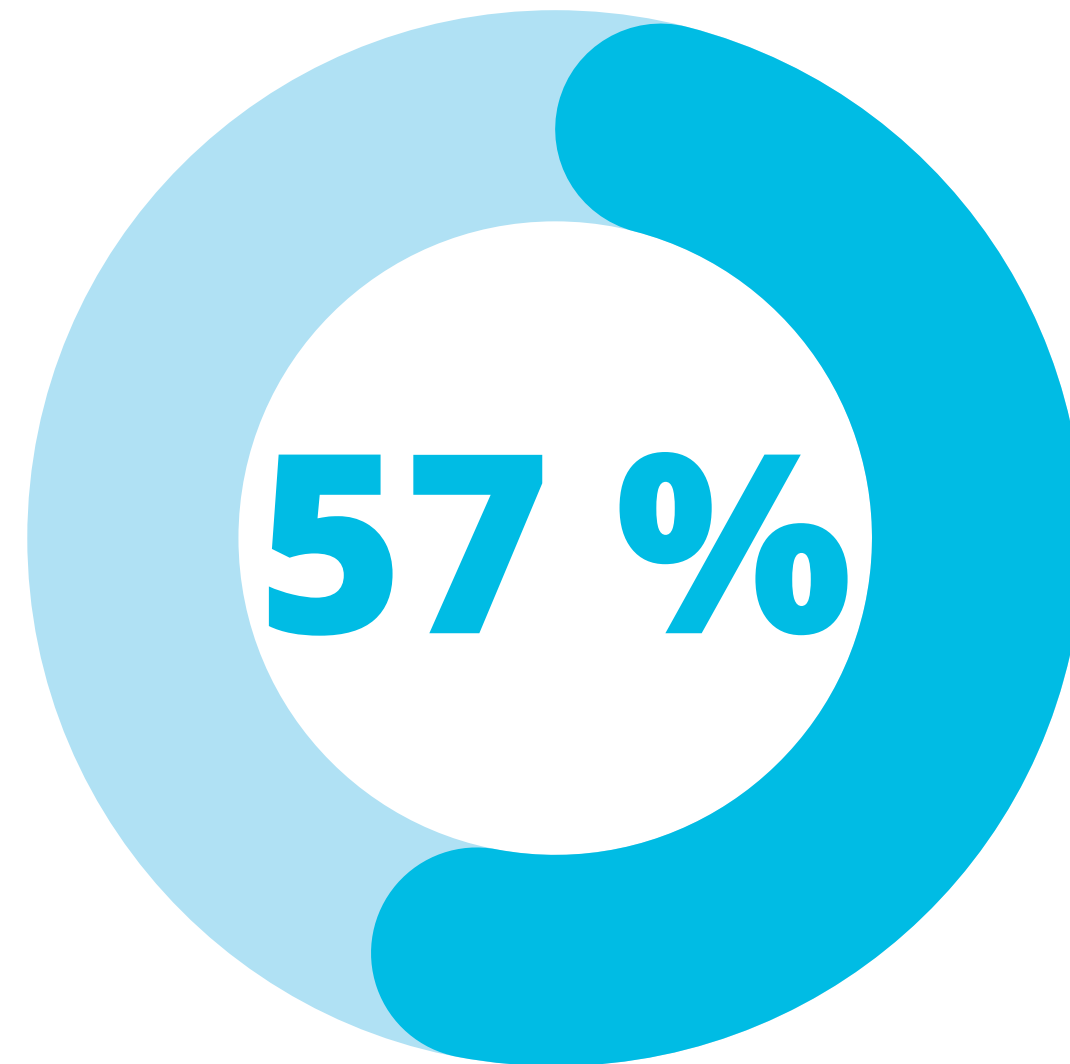

Särskilt arbete kring barnkonventionen

Ja, för att öka ungas
inflytande

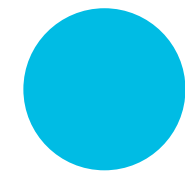
Ja, för att lyssna på ungas
åsikter

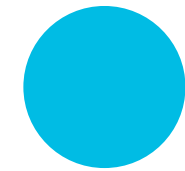

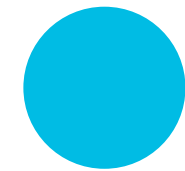
Alkohol- och narkotika- prevention

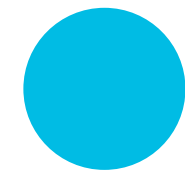
Styrdokument

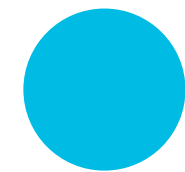
Samarbete

ANDT-samordnare

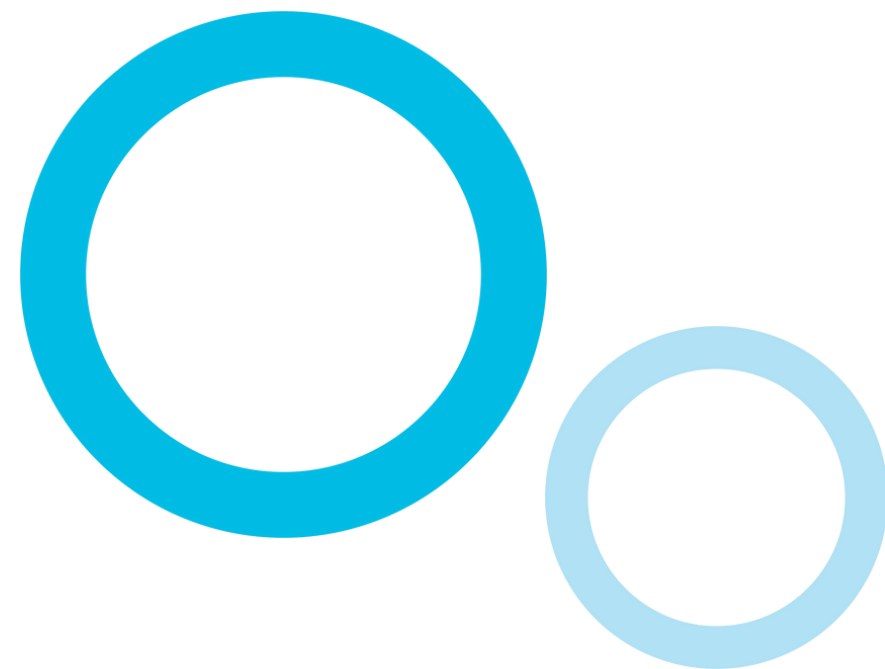

Riktade insatser

Högtider

Styrdokument

ANDT integrerat i
ordinarie struktur med
mål och budget?

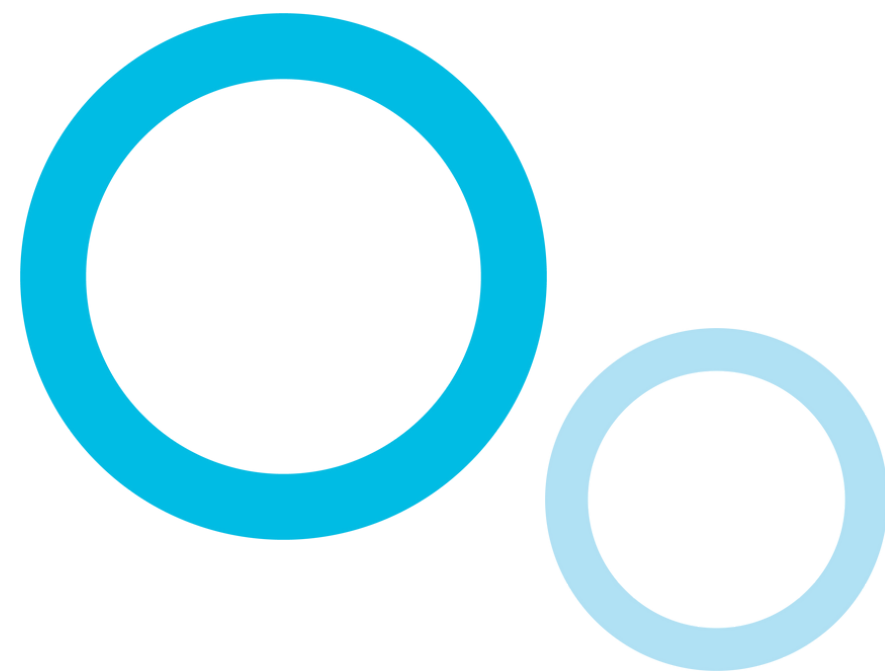
Politiskt övergripande
program, inkluderar
ANDT-förebygg

ANDT-förebyggande
arbetet, policys
inkluderar grundskolan

ANDT-förebyggande
arbetet, policys
inkluderar
gymnasieskolan

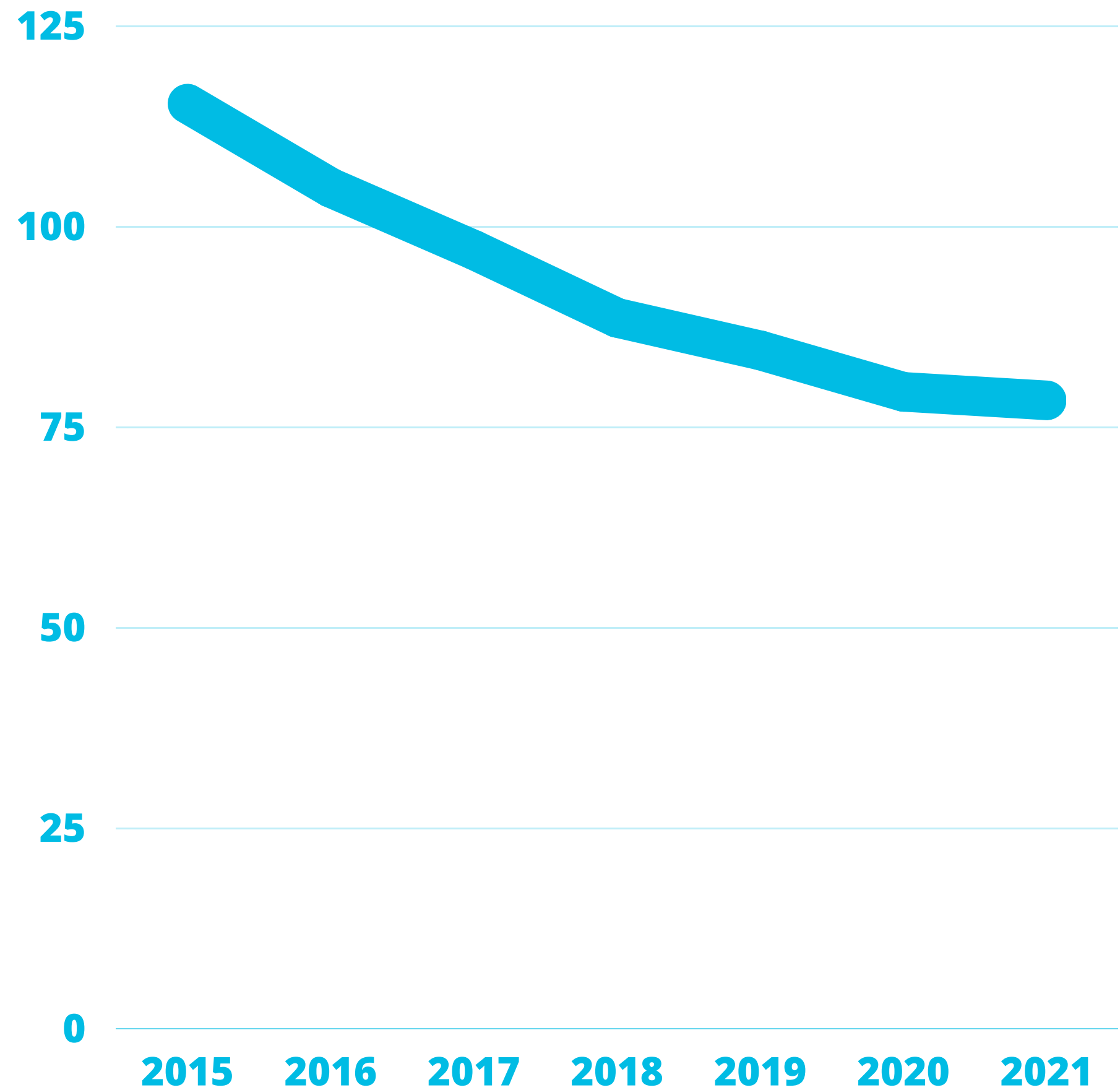
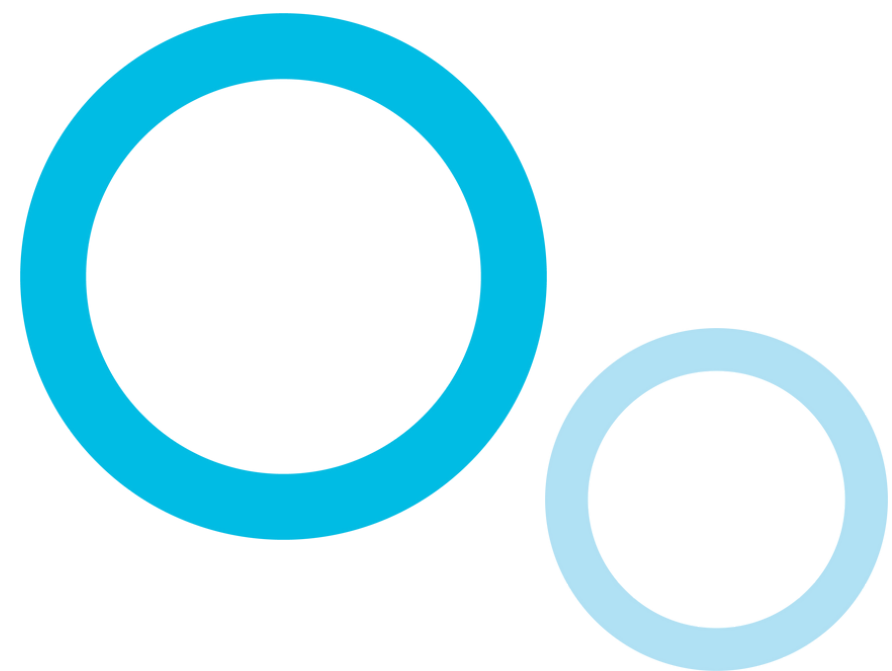

Samarbeten

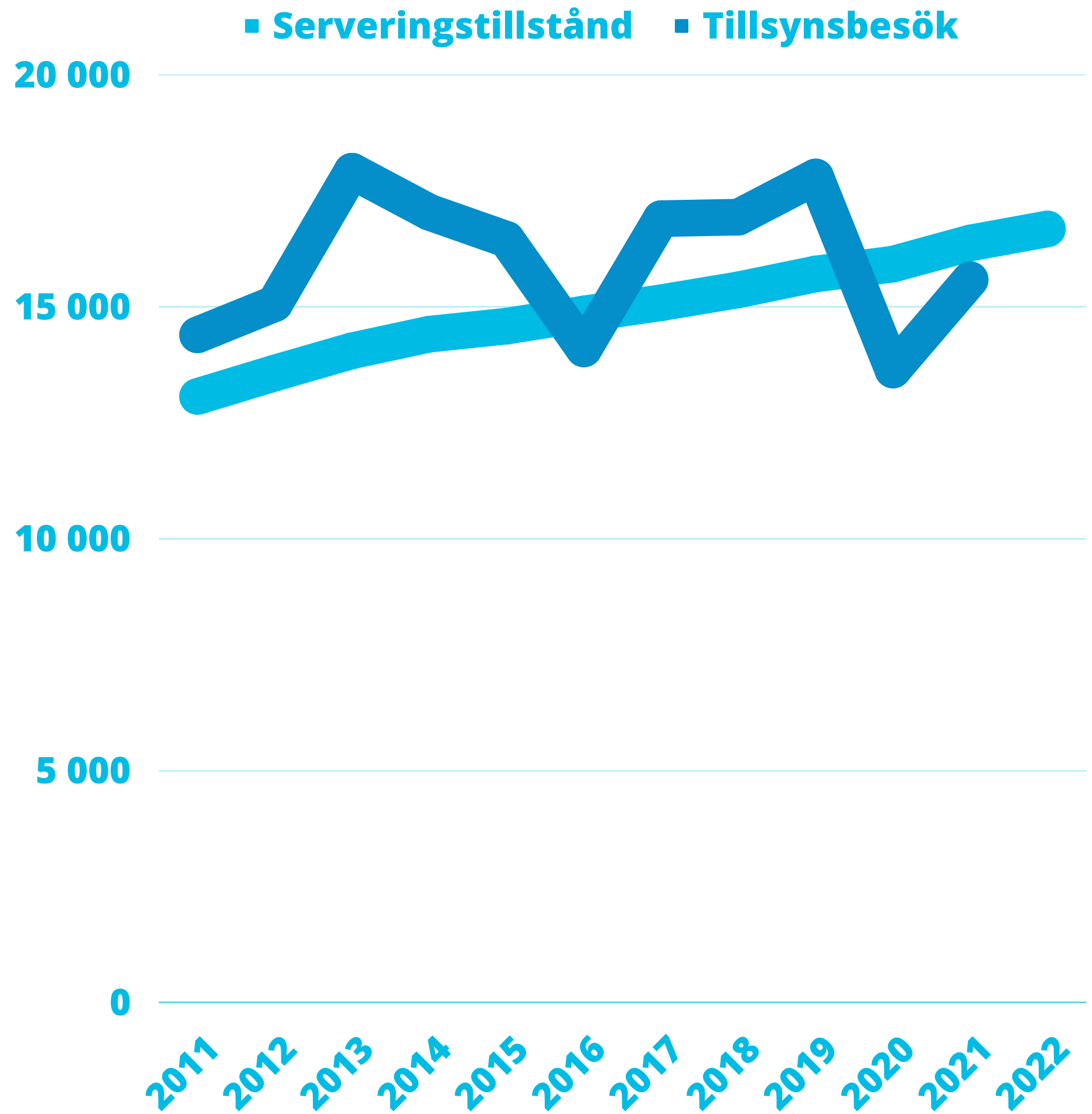
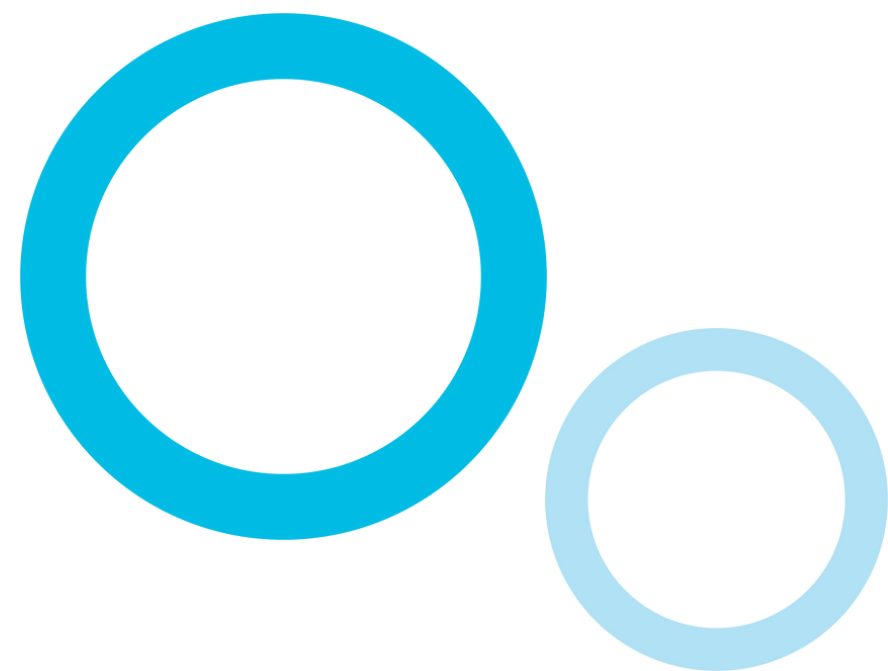

- De flesta kommuner samarbetar med någon myndighet, det vanligaste är polisen och länsstyrelsen
- Avsevärt färre samarbetar med myndigheter jämfört med tidigare år
- Det är ovanligare att samarbeta med civilsamhället och ännu mindre vanligt med näringslivet

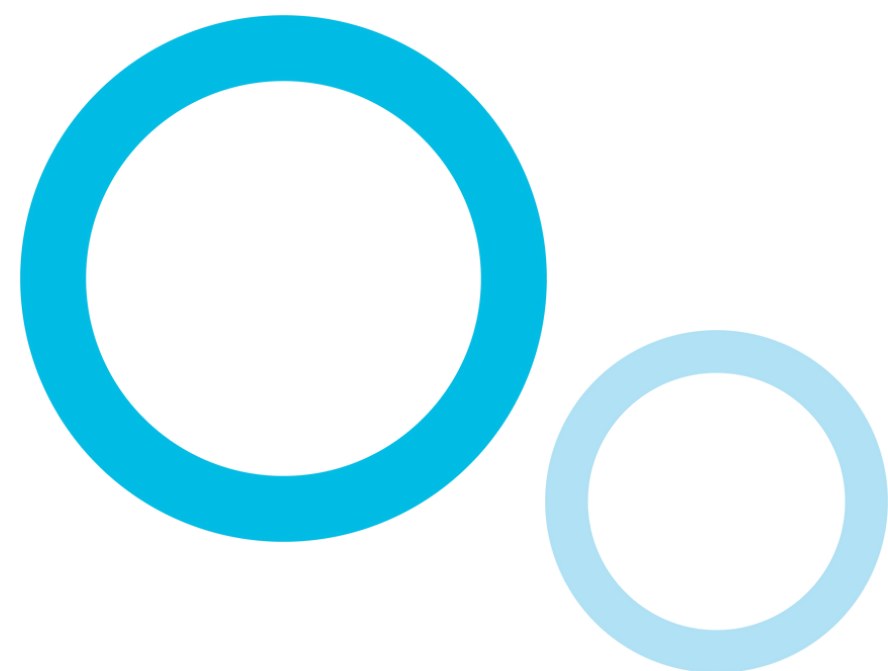
ANDT- samordnare Årsarbets- krafter

Alkohol-servering

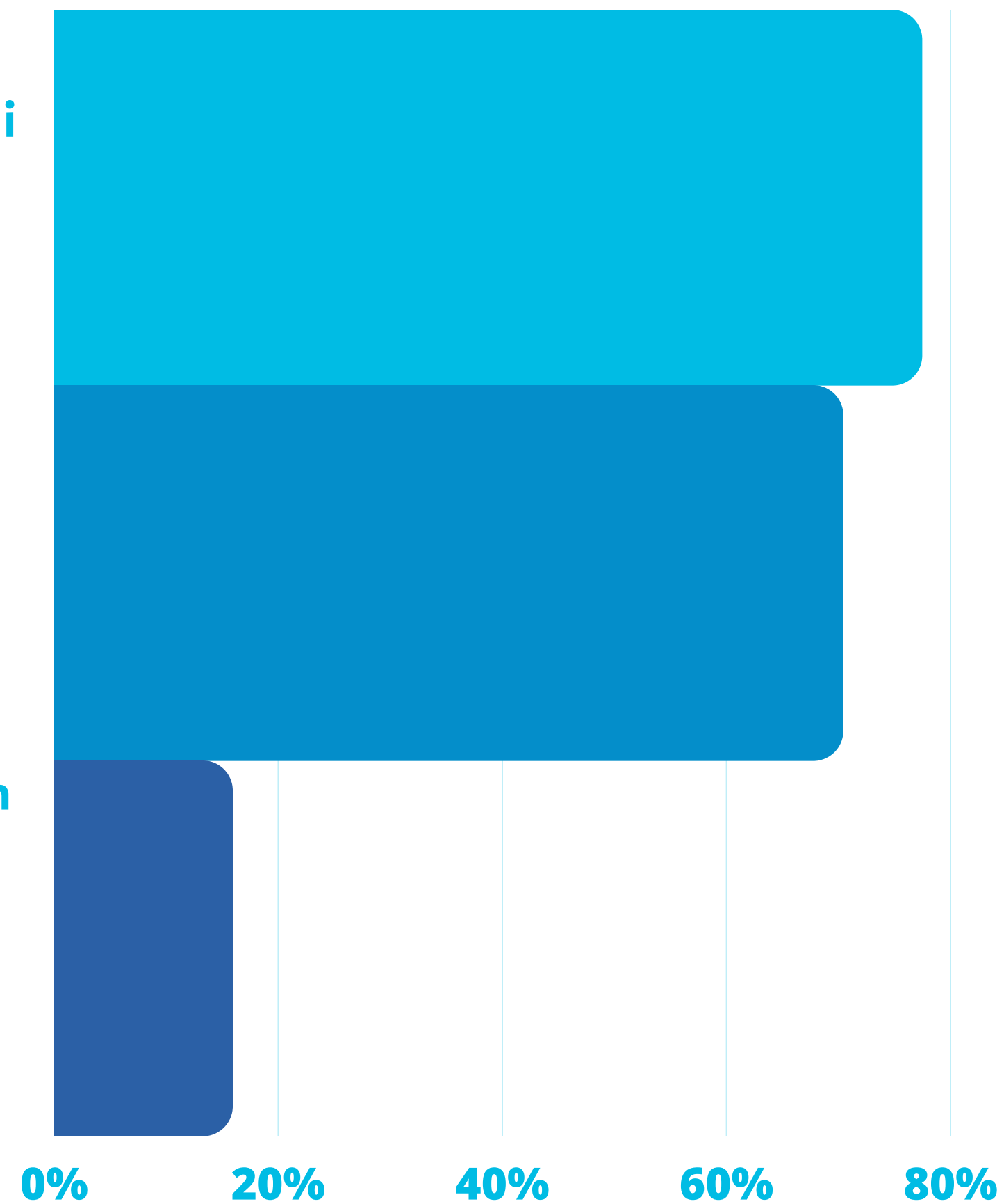
Riktade insatser för unga

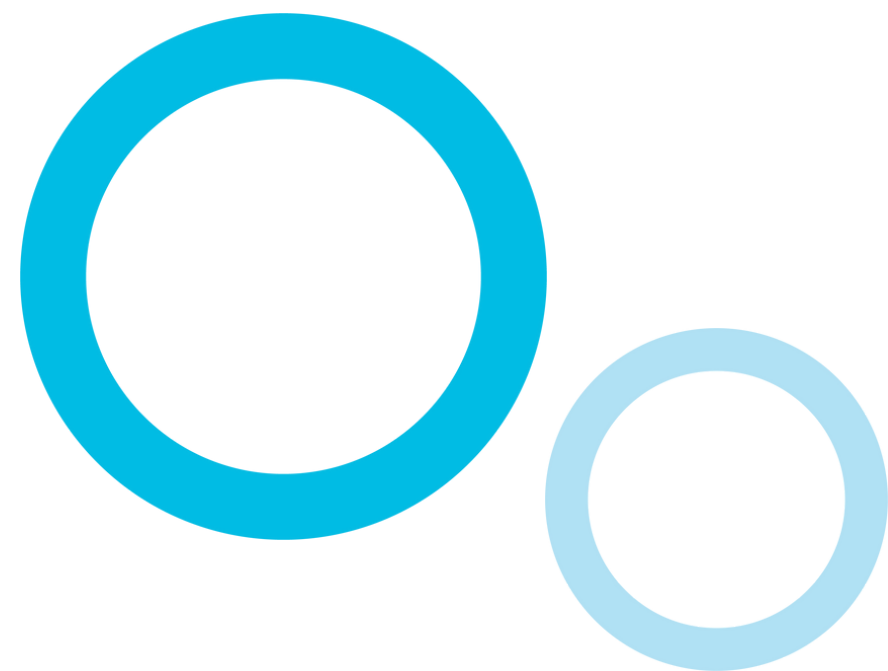
Elever med
problematiske frånvaro i
skolan

Elever med svårigheter
i skolan

Strukturerade program
för riskutsatta
skolbarn

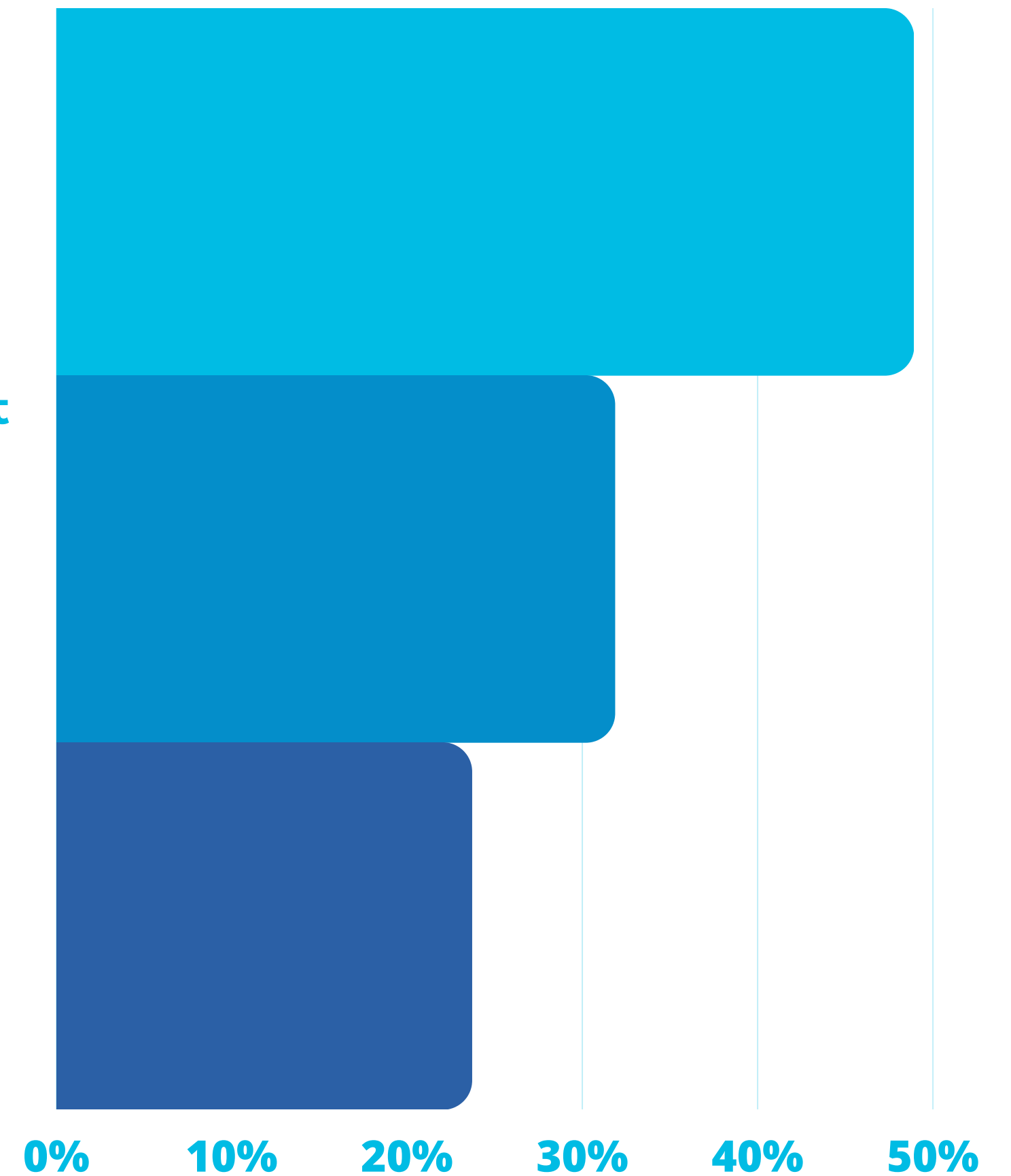
Riktade insatser för unga

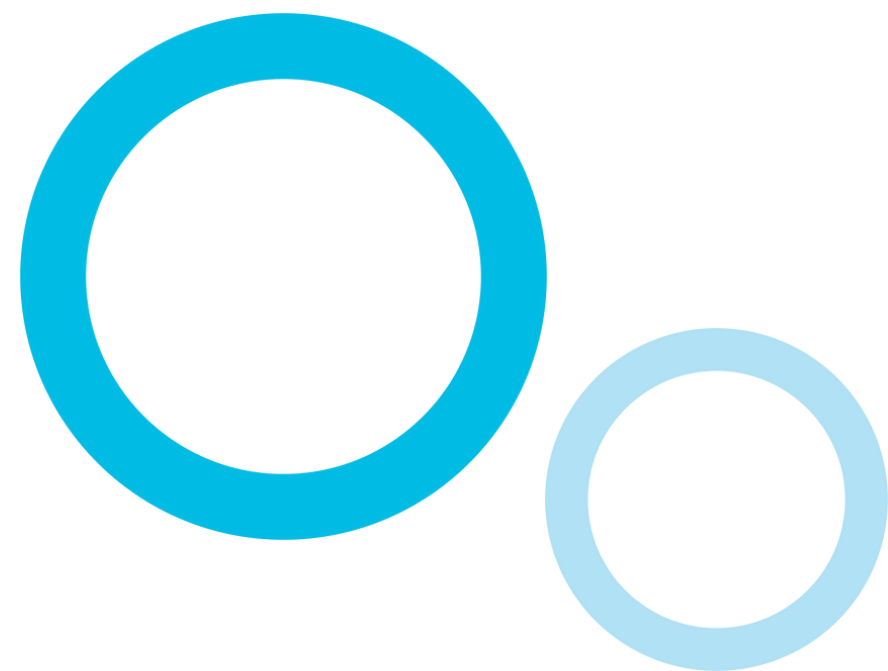
Gruppverksamhet för
barn

Barn i socioekonomiskt
utsatta områden

Ensamkommande
flyktingbarn

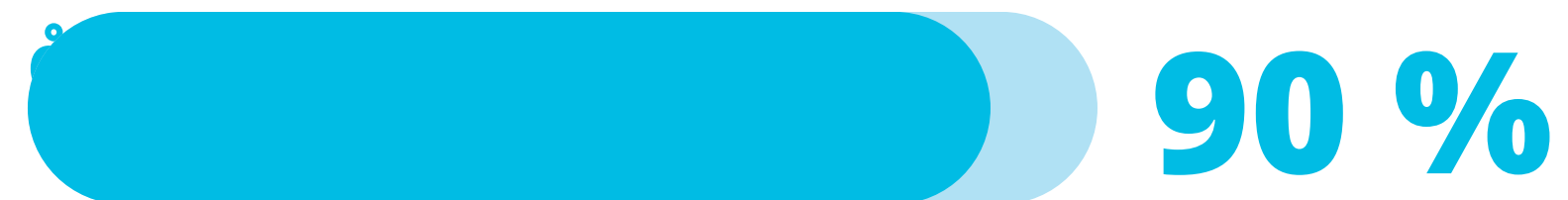
Skol-undersökning

Varje år

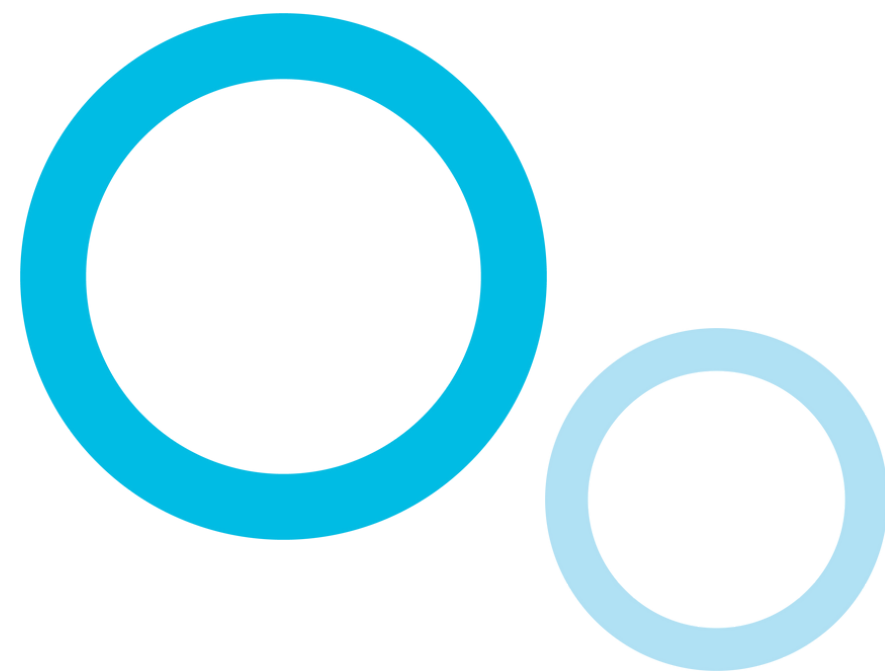

Minst vart tredje

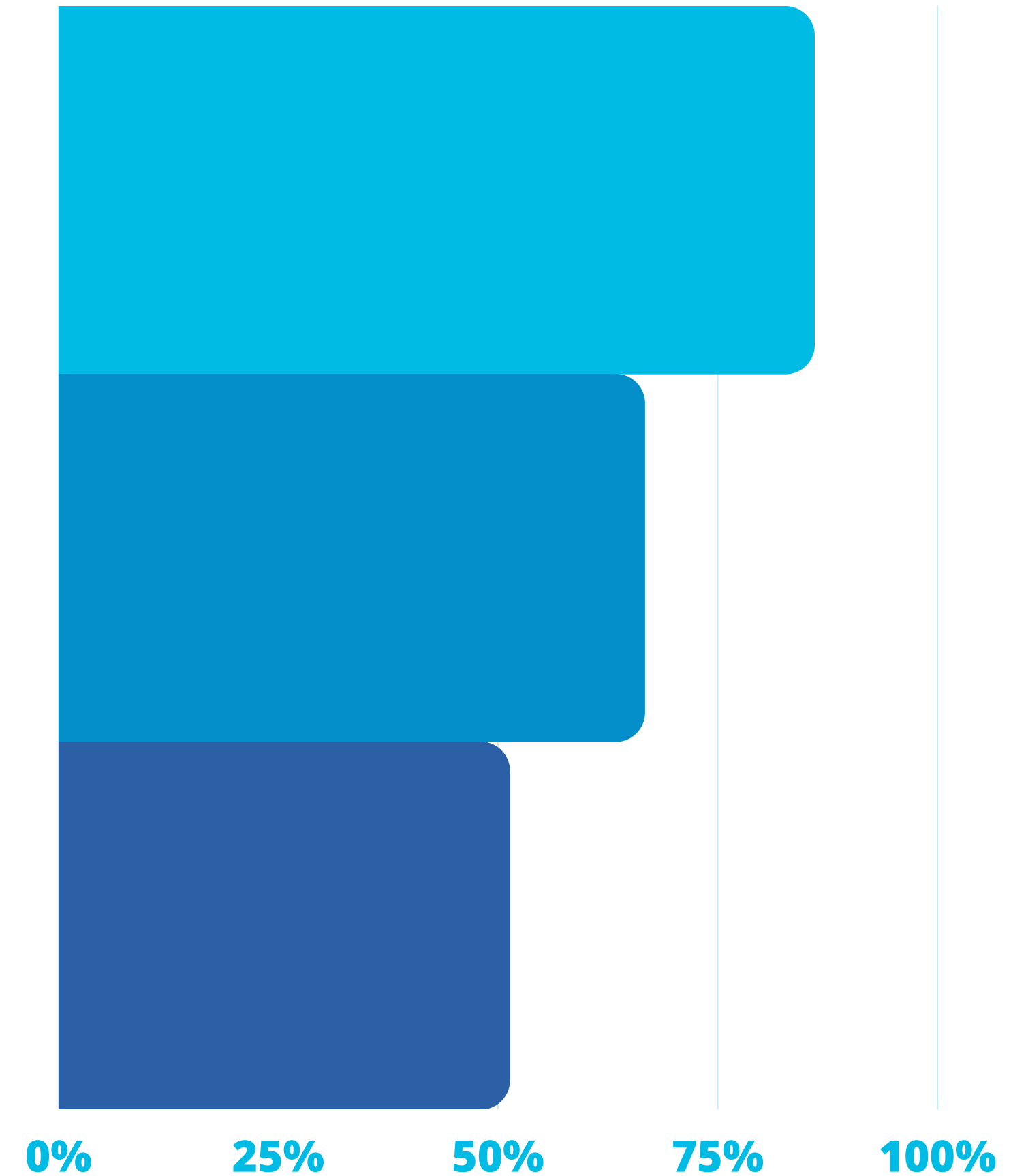
Insatser vid högtider

Stöd till drogfria aktiviteter riktade till unga

Stöd till nattvandrare /vuxna på stan

Kampanjer för att minska langning

Kontakta OSS

Simon Elfström Schönbeck

simon.schonbeck@unf.se

unf.se/kommun2022

Bra resurser

- ungidag.se
- kolada.se
- andtuppfoljning.se/indikatorlabbet

